

E.1981/1

lasyon nedeniyle hakedişlere konulmasının Kurum lehine olduğunu, inşaat-
ta gelen malzemelerin kontrol mühendisleri tarafından hakedişlere dahil
edilmesi gerektiğini, ihzarat malzemesinin inşaat mahalline getirildiği
zaman hakedişlere dahil edilmesinde Kurum yararı olduğu için Türk Ceza
Kanunu'nun 339. maddesinde öngörülen zarar unsurunun gerçekleşmediğini,
hakedişlerin merkezde kontrol, tashih ve tadil edilebildiklerine göre
iğfal kabiliyetinden yoksun olduklarını;

Beyan etmiştir.

Sanık Cahit ÖZKARA, ayrıca savunmada bulunmamıştır.

SANIK BEKİR SAMİ AKAY, SAVUNMASINDA ÖZETLE :

1978 yılına kadar klas tespitlerinin sadece kontrol mühendisi ile
müteahhit tarafından yapıldığını, bunun bir çok dedikodulara neden ol-
duğunu, gerek dedikoduları önlemek ve gerek Kurum yararını gözetmek üye-
re 8.8.1978 günlü olurla merkezde bir "klas tespit komisyonu" oluşturu-
lduğunu, ancak, Türkiye çapında çalışacak kurulun bir anda tüm inşaat-
ların klaslarını saptama olanağı bulunmadığını, 8.8.1978 tarihinde oluş-
turulan Klas Tespit Komisyonunun Doğu Karadeniz mantıkası ve Boyabat'
taki bazı inşaatların klas tespitine gittiğini, Yapı Dairesi yetkililer-
inden bunu öğrenen Ali YILDIZ'ın klas tespiti için verdiği dilekçe üye-
rine ne gibi bir işlem yapabileceğini sorduğunu, Komisyona kontrol mü-
hendisini de ilâve etmenin yerinde olacağını, esasen bunun şartname ge-
reği olduğunu, sorumlu kontrol bürosu elemanlarının inşaatı görmeleri-
nin ve gelecek istihkakta fikir sahibi olmaları bakımından İzmir'e gön-
derilmelerinin yerinde olacağını ifade ettiğini, kendisinin de dilekçe-
nin altına kararlaştırılan teknik personelin isimlerini yazdığını, yapı-
lan işlemin doğru olduğunu,

Eşrefpaşa Hastane inşaatına ait 6 no.lu hakediş raporunun merkez-

Ali

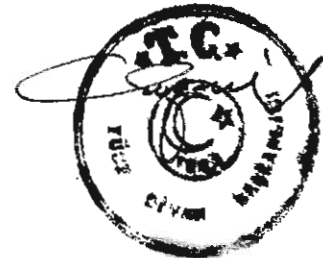
E.1981/1

de incelenmesi sırasında müteahhidin Kurum'un tüm yetkililerini aşarak doğrudan Bakana çıktığını ve şikâyette bulunduğunu, konunun incelenmesi için Bakan tarafından işin kendisine telefonla iletildiğini, bunun üzerine ilgilileri odasına çağırdığını, yapılan toplantıda müteahhidin Bakana şikâyette bulunması nedenlerini araştırdığını, Kontrol Fen Heyeti Müdürü Şeref ŞAHİN'in biz öyle olmasını düşünüyoruz dediğini, kendisinin de gerekçesiz olarak iş yapılmaması, tereddütleri varsa yerinde araştırmada bulunmaları ve kontrol mühendisi ile görüşmeleri gerektiğini söylediğini, bu uyarısının hiçbir zaman bir baskı niteliğinde olmadığını, baskıdan söz eden Adnan KILIÇ'ın toplantıda bulunmadığını, ne şekilde olursa olsun kendisine intikal eden bir şikâyet konusunun tetkik edildiğini ve teknik elemanlarca henüz tetkik safhasında ve kesinleşmemiş olan istihkakın değerlendirildiğini ve ilk geldiği miktarın çok altına düşürüldüğünü;

Eşrefpaşa Hastanesine ait 7 no.lu hakedişin ödenmemesi üzerine kendisinin Fuat BOZİNAL'a telefon ettiği ve "Bakan zor durumda, istihkakın ödenmesi gerektiğini" bildirdiği yolundaki savın asılsız olduğunu ara kesin hesap niteliğindeki hakedişten kendisinin haberdar olmadığını, bu konudaki görevin Yapı Dairesine ait bulunduğunu, esasen ara kesin hesabın hiçbir zaman hakediş niteliğinde olmadığını, bir nevi geçmiş senenin mizanı niteliği taşıdığını, telefonla verilmiş bir talimatı olsaydı Fuat BOZİNAL'ın teyide bağlaması gerekeceğini;

SSK tarafından yürütülen bütün inşaat faaliyetlerinin merkez elemanlarının yetki ve sorumluluklarını belirleyen İnşaat İşleri Talimatı ve taşra kontrol teşkilatının yetki ve sorumluluklarını belirleyen Kontrol Talimatı ile yürütüldüğünü, bu talimatlar karşısında kendisinin bir sorumluluğunun düşünülmesi gerektiğini;

Q.1981

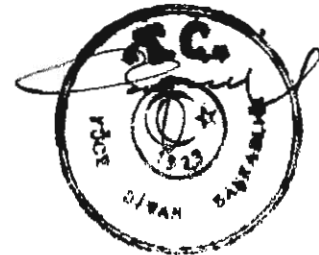

E.1981/1

Boyabat Hastane inşaatı ile ilgili olarak toplu konut arsasının hafriyatı için bir telefon emri bulunmadığını, esasen telefon ettiği öne sürülen 22.12.1978 gününde ve sonrasında bir hafriyat bedeli ödemediğini, bu savı ileri süren Sedat ZAIM'in Yüce Divan'da ifadesini değiştirerek göreve başladığında tüm sahada hafriyat yapıldığını beyan ettiğini, hastanenin araziye yerleştirilmesi sırasında tepe istikametine toplu konut arsalarına tecavüz ettiğini, hastanenin plân dışı olarak beş metre tepeye yaklaştırıldığını, geriye kalan arazinin de herhangi bir bina inşaatına uygun bulunmadığını;

Boyabat 5 no.lu hakedişinin yükseltilmesi için bir baskısı olmadığını, bunun ilgililerin ifadesiyle de anlaşıldığını, kontrol mühendisinin kendisinin bilgisi dışında merkeze gelerek zaten var olan ihzarat malzemesini hakedişe eklediğini, Bakanın baskısı ile kontrol mühendisinin atanmasının söz konusu olmadığını, kontrol mühendisini istihkakı imzalamaya zorlamadığını, inza etmeyenleri tayin etme keyfiyetinin varit olmadığını, Hasan ÜNAL'ın kontrol amiri ve görev yerinin Sinop olduğunu, olaydan üç dört ay sonra makina mühendisi olmasına rağmen kontrol teşkilatının en üst görevi olan Bölge Müdür Muavinliğine getirildiğini, gerek Metin KÖŞÜK gerek Hasan ÜNAL'ın istihkakları imza etmeleri için, kendisinin baskıda bulunmadığını ifade ettiklerini, Boyabat kontrol mühendisliğine Metin KÖŞÜK'ün bu görevden ayrılması nedeniyle Sedat ZAIM'in atandığını;

Sinop Hastane inşaatı 4 nolu hakediş raporunun yükseltilmesi için baskısının söz konusu olmadığını, ihzaratın sorumlusu olan Şeref ŞAHİN'in ikazı ile bu hakedişe kontrol Şefi Sedat ZAIM tarafından ilave yapıldığını, kendisinin bir baskısı olmadığını ilgililerin de ifade ettiklerini;

Şeref

E.1981/1

Eklenen demir ihzaratının hakediş bakiyesinden düşürülmediğinin kendisine yetkililerce söylendiğini, ancak bunların sonradan bu durumu inkâr edip çelişkili ifade verdiklerini, aynı işlemin başka inşaatlarda da yapıldığını, mahsup yapılmaması yolundaki yazıda kendisinin de imzası bulunduğuna göre sorumluluğu kabul ettiğini;

Aynı inşaatla ait 5 ve 6 no.lu istihkakların Sinop Bölgesinde ödendiğini, bir sorumluluk varsa onlara ait olduğunu;

Bildirmiştir.

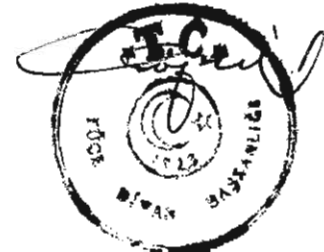
SANIK BEKİR SAMİ AKAY MÜDAFİİ AVUKAT FERİDUN ÖZYURT, SAVUNMASINDA ÖZETLE :

Müvekkilinin olay tarihinde Genel Müdür Yardımcısı olduğunu, yukarıdan aldığı emri ilgili kuruluşlara ilettiğini, onlardan aldığı sonucu da yukarıya bildirdiğini, bir taşıyıcı durumunda bulunduğunu, dinlenen sanık ve tanıkların çoğunun müvekkilini savunmak gereğini duyduklarını, Bekir Sami AKAY'ın Kurum içerisinde kendi olanakları içinde bir savaşıma girdiğinin toplanan delillerle anlaşıldığını, Hasan ÜRAL'ın görevden alınması olayında kesin tavır takınarak "Ben mühendisimi sana ezdirmem" dediğini, zaman zaman muhtelif makamlara, muhtelif yerlere örneğin Müsteşar Mustafa MÜT'a çıktığını, derdini döktüğünü, Bakanın müteahhit lehine olarak "çocuğun 17 milyona ihtiyacı var. Ne yapıp yapıp, bunu verin" şeklindeki isteminin Bekir Sami AKAY aracılığıyla iletiltiği yolundaki savın gerçek dışı olduğunu, belirtmiştir.

SANIK ABDURRAHİM TERZİOĞLU MÜDAFİİ AVUKAT ADNAN TOPALOĞLU, SAVUNMASINDA ÖZETLE :

Müvekkilinin Yapı İşleri Dairesi Başkanı olarak istihkakların ödenmesi için Malf İşler ve Muhasebe Dairesi Başkanlığına sunuş yazısını yazmaktan başka bir şey yapmadığını, bu itibarla müvekkili bakımın-

Adnan

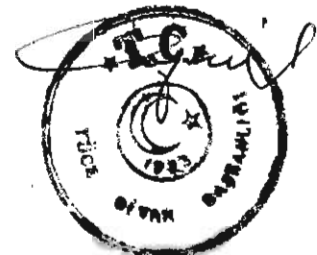
E.1981/1

dan bir istihkakın düzenlenmesi yetkisinden ve dolayısıyla sahte evrak düzenlemekten söz edilemeyeceğini;

Hakedişlerin nasıl düzenleneceği, düzenlenmesindeki yetki ve sorumluluğun dağılımı hakkında yürürlükte bulunan 1956 tarihli İşçi Sigortaları Kurumu İnşaat Kontrol ve Proje İşleri Müdürlüğü İnşaat İşleri Talimatı'nda açık hükümler bulunduğunu, anlaşmazlıkların çözümünde bu hükümlerin gözönünde tutulması gerektiğini, istihkakların merkezde kontrol edildiğini, ancak ihzarat ve imalat kalemlerinde kontrolün yapılamayacağını, Ankara'daki merkez elemanlarının bu görevi yapmalarından, dolayısıyla de bundan doğacak aksaklıklardan sorumlu olmalarının düşünülmemeyeceğini, sadece hesap hatasının, maddi bir hatanın olup olmadığının saptanacağını, bu nedenlerle Merkezdeki elemanların âmiri olan ve istihkakta imzası bulunmayan müvekkilinin sorumlu tutulmasının mümkün olmadığını;

Eşrefpaşa Hastane inşaatının Ali YILDIZ'a ihale olunduğunu, İstanbul Beyoğlu Hastanesinin benzeri olacağından bu inşaatın proje ve detaylarının bulunmadığı savının yerinde olmadığını, Beyoğlu inşaatından sonra 1977 yılında Deprem Yönetmeliği değiştiğinden statik ve betonarme hesaplarının yeni yönetmelik esasları dahilinde yapılması gerektiğini, inşaat başladıktan sonra ve Kurum ile proje müellifi arasında tadilata ve tafsilata ilişkin pazarlık ve diğer ilişkiler devam ederken müvekkilinin ameliyet için hastaneye yatırıldığını, 35 gün daireden uzak kaldığını, göreve döner dönmez inşaatla yakından ilgilendiğini, Proje müellifi ile ilişki kurduğunu, onun İzmir'e giderek hafriyat durumunu incelemesini söylediğini, proje müellifinin de katıldığı ve müvekkilinin başkanlığındaki bir kurulca durum değerlendirilmesi yapıldığını, proje müellifinin hafriyatın tamamlanmış olduğu, daha fazla kazı yapılması

Çelme

E.1981/1

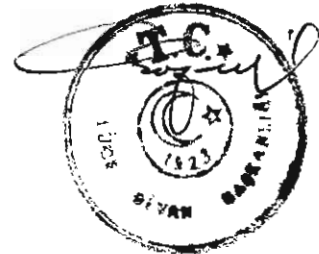
halinde proje yerleşiminin yapılamayacağını söylemesi üzerine, hafriyatın durdurulduğunu;

1978 yılında yatırım programına alınan Eğrefpaşa inşaatının plân-kotesinin yapılmış olması gerektiğini, bu tarihin müvekkilinin Daire Başkanı olmasından önceki bir tarih olduğunu;

Ödemelerin gecikmemesi ve merkezin tetkik ve kontrol yükümlülüğünün hafifletilmesi için 27.11.1978 tarih ve 2426 no.lu Genelgeyle ülkenin muhtelif bölgelerinde Emlâk İnşaat Bölge Müdürlükleri kurulduğunu, 5 milyondan aşağı istihkakların tetkik, tasdik ve ödeme yetkilerinin ve sorumluluklarının bunlara bırakıldığını, bu duruma karşın yine de merkez elemanlarının sorumlu tutulmak istendiğini;

Görevi kötüye kullanmak suçunun oluşması için eylemin kasten işlenmesinin gerekli olduğunu, oysa müvekkilinin hiçbir şekilde kasten görevini kötüye kullandığının öne sürülemeyeceğini, Devlet idaresi aleyhine devlet memurları tarafından işlenen görevi ihmal suçunun ise yasa da tanımlanmadığını, öğretide ve yüksek mahkeme kararlarında bir kamu ödev ve görevini yapmaya memur olan bir kişinin yapmaya zorunlu bulunduğu bir işi yapmaması yahut yasa ve tüzüklerce yapılmasını öngördüğü biçimde yerine getirmemesi veya belirli ve uygun bir süre içerisinde yapılma zorunluluğu bulunan bir hizmetin geciktirilmesi biçiminde tanımlandığını, olayda ise bu durumun gerçekleşmediğini;

Müvekkilinin Bakanın veya Genel Müdür Yardımcısı Bekir Sami AKAY'ın telkin ve baskısını alt kademelere yansıtmak suretiyle müteahhit Ali YILDIZ'a menfaat sağladığı yolundaki savın dayanağı olmadığını, buna dair hiçbir kanıt bulunmadığını, aksine toplanan delillerin müvekkilinin hiçbir konuda ödün vermediğini gösterdiğini;

[Handwritten signature]

E.1981/1

Sinop 4 nolu hakediş raporuna 500 ton demirin yerinden kontrol mühendisinin çağırılması ile eklendiğini, bu yolda çok sayıda uygulama bulunması nedeniyle bunda bir sakınca görülmediğini, aynı şekilde Boyabat 5 nolu hakediş raporuna kontrol mühendisi tarafından sonradan 350 ton demir eklendiğini;

18 milyon lira tutarındaki hakedişin bir milyon 800 bin liraya düşürülmesi üzerine müteahhidin doğal olarak durumu Bakana intikal ettirdiğini, Bakanın da ilgilenilmesi için talimat verdiğini, Abdurrahim TERZİOğLU'nun Ali YILDIZ'ı çağırıp yapılan indirim haklı olduğunu, bunu artırma olanağı bulunmadığını söylediğini, bunun üzerine paraya ihtiyacı olan müteahhidin şantiyede bulunduğunu öne sürdüğü 500 ton demiri istihkaka eklemek istediğini, bu eklemenin şantiyedeki durumu bilen Sedat ZAIM tarafından yapıldığını;

Hakedişlerin birbirine dayalı olarak düzenlendiğini, Sinop 4 nolu hakediş raporunda bir fazla ödeme söz konusu ise bunun ödenmesi Sinop Bölgesince sağlanan 5 ve 6 nolu hakedişlerde düzeltilmesi olanağı bulunduğunu, bunun yapılmamasına karşın ilgililer hakkında dava açılmadığını;

Sinop Hastane inşaatına ait 4 nolu istihkakın 25.1.1979 günlü ödeme yazısı altında bir not düşürülerek demir bedelinin bu istihkakta avanstan düşürülmemesinin sağlandığını, Abdurrahim TERZİOğLU'nun bu havale yazısı altında Yapı İşleri Dairesi Başkanı olarak imzası bulunduğunu, notun müvekkilinin bu yazıyı imzalamasından sonra konulmuş olması olasılığının bulunduğunu;

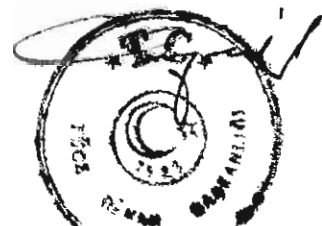
Belirtmiştir.

Sanık Abdurrahim TERZİOğLU, ayrıca savunmada bulunmamıştır.

SANIK EROL SÜER MÜDAFİİ AVUKAT BÜLENT ZEYBEKOđLU, SAVUNMASINDA

ÖZETLE:

Yılmaz

E.1981/1

Müvekkilinin Yapı İşleri Dairesi Başkan Yardımcısı olarak kontrol ve uygulama tetkik işlerinde imza yetkisini 18.11.1978 gününde aldığını, Eşrefpaşa Hastanesi inşaatına ait 5 nolu hakediş raporunun merkezde incelenmesi üzerine müvekkilinin imzalayarak Başkana sunduğunu, bu aşamada müvekkilinin Ali YILDIZ'ın inşaatlarıyla bir ilgisi bulunmadığını;

Sinop 4 ve Boyabat 5 numaralı hakediş bakiyelerinin müvekkiline bağlı teşkilât mensupları tarafından, Bakana yakınlığı nedeniyle terör havası estiren Ali YILDIZ'a rağmen, çok düşük seviyelere indirildiğini, müteahhidin çabalarına karşın yapılan indirimlerde değişiklik yapılmaması üzerine şantiyede bulunan ihzarat malzemelerinin hakedişe kontrol mühendisi tarafından eklenerek 350 ve 500 tonluk demir paralarının müteahhide ödendiğini, bunda herhangi bir usulsüzlük bulunmadığını, avanstan demir mahsubunun yapılmamasının teamülde makam takdirine bırakıldığını, bu takdir konusunda da müvekkilinin herhangi bir katkısının söz konusu olmadığını, Bakanın Bekir Sami AKAY kanalı ile intikal ettirdiği buyruk doğrultusunda kanunsuz işlem yapıldığı savının da doğru olmadığını;

Bildirmiştir.

Sanık Erol SÜER, ayrıca Savunmada bulunmamıştır.

KAMİL TELCİ MÜDAFİİ AVUKAT SÜLEYMAN DUYGAN, SAVUNMASINDA ÖZETLE:

Eşrefpaşa Hastane inşaatına ait 1 nolu hakediş raporunda müvekkilinin de imzasının bulunduğunu, ancak bu hakedişin tamamen ihzarat ve ağaç kesimini ihtiva ettiğini, kaldı ki gelen hakedişten 9 milyona yakın bir meblağ indirilerek 14.296.028,96 liraya bağlandığını, 6 nolu hakediş raporunun kontrol şefliğince 21.515.663,15 lira üzerinden hazırlandığını ve merkezde müvekkilinin de denetiminden geçerek 12.229.693 liraya düşürüldüğünü;

Yılmaz

E:1981/1

Mer'i mevzuata göre istihkak raporlarının kontrol mühendisleri tarafından şantiyede düzenlenmeleri nedeniyle içeriklerinin gerçeğe uygunluğu sorumluluğunun kontrol şefine ait olduğunu, bu bakımdan merkez kontrol elemanı olarak müvekkilinin bir kusurundan söz edilemeyeceğini;

İddia Makamınca kontrol yapabilmelerini sağlayacak olan geçerli belgelerin düzenlenmesinde müvekkilinin gayret göstermediğine işaret edildiğini, oysa müvekkilinin bu hususta da basiretli hareket ettiğini, İzmir Emlâk İnşaat Bölge Müdürü Fuat BOZİNAL tarafından bu hususun doğrulandığını,

Boyabat Hastanesi 4 ve 5 nolu hakediş raporlarında gerekli incelemeler yapıldığını, birincisinden 7 milyon, ikincisinden de 8 milyon lira indirildiğini, müteahhidin müracaatı üzerine Genel Müdür Yardımcısı Bekir Sami AKAY'ın isteğiyle yeniden incelendiğini, ancak bir değişiklik yapılmadığını, bunun üzerine Ankara'ya gelen Kontrol Mühendisinin şantiyede mevcut 350 ton demiri ekleyerek hakedişi yükselttiğini;

Boyabat ve Sinop Hastaneleri inşaatlarının tüm kübajlarının çıkarılması konusunda müvekkilinin Yapı İşleri Dairesi Başkanlığına 22.1.1979 günlü bir yazı yazdığını ve aldığı cevabı ilgili müdürlüklere gereği için havale ettiğini, bunun da müvekkilinin basiretli hareket ettiğini gösterdiğini;

Sinop Hastanesi inşaatı 4 no.lu hakediş raporunun aralarında müvekkilinin de bulunduğu merkez elemanlarınca yapılan incelenmesi sonucu hakediş bakiyesinin düşürüldüğünü, bunun üzerine, kurul halinde toplandı ve sonuçta da imâlat kalemlerinde herhangi bir değişiklik yapılamayacağını müvekkilinin ifade ettiğini, sonradan şantiyede mevcut

Yılmaz

E.1981/1

500 ton demirin ertesi gün Ankara'ya gelen kontrol mühendisi tarafından hakedişe eklenerek bakiyesinin yükseltilmesinin sağlandığını;

Belirtilen nedenlerle müvekkilinin görevini kötüye kullanmadığını, tersine kontrol görevini arkadaşları ile beraber tam olarak ifa ederek Eşrefpaşa Hastane inşaatı ile ilgili olarak hazırlanan 6 hakediş raporundan 183 milyon liralık bir indirme yapılmasını sağladıklarını;

Söylemiştir.

Sanık Kâmil TELCİ, ayrıca savunmada bulunmamıştır.

SANIK ŞEREF ŞAHİN MÜDAFİİ AVUKAT SÜLEYMAN DUYGAN SAVUNMASINDA,

ÖZETLE :

Müvekkili Kâmil TELCİ hakkında belirttiği hususları Şeref ŞAHİN yönünden de yinelediğini, aynı nedenlerle Şeref ŞAHİN'in de beraatına karar verilmesini istediğini bildirmiştir.

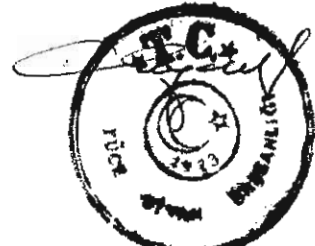
Sanık Şeref ŞAHİN, ayrıca savunmada bulunmamıştır.

SANIK ADNAN KILIÇ MÜDAFİİ AVUKAT METİN AKANSEL SAVUNMASINDA

ÖZETLE :

Yönetim Kurulunun 7.10.1966 tarih ve 915 sayılı kararı ile kabul edilen Yönetmeliğin 13. maddesinin (g) fıkrası gereğince Adnan KILIÇ'ın hakediş raporunun yöntemince düzenlenip düzenlenmediğini, noksanları olup olmadığını, hakediş raporundaki imalât ve ihzarata ait kalemlerin sözleşmedeki birim fiyatlarına uygunluğunu ve toplama, çıkarmada hata olup olmadığını incelemekle görevli olduğunu, bir noksanlık bulunmadığı takdirde hakediş parafe ederek bir üst makama sunması gerektiğini, bunun dışında şantiye faaliyetleri ve hakediş raporlarının düzenlenmesi ile bir ilgisinin bulunmadığını, Adnan KILIÇ'ın Yüce Divan'a sanık sıfatı ile çıkarılması nedeninin Eşrefpaşa Hastanesi inşaatına ait 6

Adnan

E.1981/1

no.lu hakediş raporu ile ilgili olduğunu, oysa 21.515.663,15 liralık bir ödemeyi gerektirecek biçimde düzenlenen bu hakedişin 12.229.653,77 liraya düşürülmesini sağladığını ifade etmiştir.

Sanık Adnan KILIÇ, ayrıca savunmada bulunmamıştır.

SANIK HACI AHIT, SAVUNMASINDA ÖZETLE :

Genel Müdürlük Makamının 15.8.1978 günlü, 500 sayılı emri ile görevlendirilen Kurulda yer aldığını, Eşrefpaşa Hastanesi binası inşaatında gerekli incelemelerin yapıldığını, o sırada yapılmış olan hafriyatın gözönünde tutularak 19.8.1978 günlü klas tespit tutanağının düzenlendiğini, hafriyatın devamı sırasında değişik bir durumla karşılaşılması halinde durumun Kontrol Şefliğince Genel Müdürlüğe bildirilerek değişen hafriyat için yeniden klas tespitinin yapılmasının uygun olacağını raporda açıklandığını, Kurulca düzenlenen raporun onaylanarak işleme konulduğunu, Kontrol Şefliğince hafriyattan çıkan toprağın döküldüğü yerin denetlenmemesinden kendisinin sorumlu tutulamayacağını bildirmiştir.

SANIK ZAFER SEÇİM TUNCER, SAVUNMASINDA ÖZETLE :

Eşrefpaşa Hastanesinin tapu muameleleri, imar plânı uygulaması, çap, yol kotu gibi ruhsata esas evrakları olmadığından ve projelerinde eksiklikler bulunduğundan yer tesliminin yapılanadığını, Yapı Dairesi Başkanı Abdurrahim TERZİOĞLU'nun projelerin bir bölümünün ve bu arada tesisat projelerinin bulunmadığını bildirdiğini, gerçekten mimarî projelerin 1981 yılında bittiğini, Eşrefpaşa Hastanesinin ihalesinden önce 1977 yılında İller Bankasından alınan topografik haritanın kontrolü yapıldıktan sonra avan projelerin çizimi çalışmalarında kullanılmak üzere Başkanlığa sunulduğunu, sonuçta bu haritanın keşiflerin hazırlanmasında, ilk vaziyet plânının çiziminde ve maket yapımında kullanıldığını, ihale dosyasına da girdiğini, İmar Kanunu gereğince İller

Zaf

E.1981/1

Bankası haritasının kotlarına bağlı kalma zorunluluğu, bulunduğunu, bu nedenle de Eşrefpaşa Hastanesinin işlerinde İller Bankasının onaylanmış haritasının kullanıldığını;

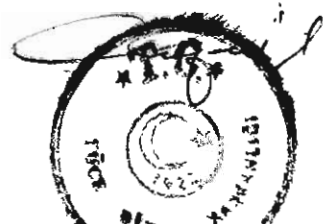
Öte yandan, arazide 2 no.lu hakedişe göre 140.000 m³'ten fazla hafriyat yapılip arazinin gerçek topografyası tamamen bozulduktan sonra Yapı İşleri Dairesi Başkanlığına 6 no.lu hakedişin geldiği 28.11.1978 gününde müteahhit firmanın Müdürlüğe havale edilen haritasının köşe mesafelerinin yanlış tespiti, imar adasına ve gerçek metrajlara uyulmamasından dolayı Kontrol Bürosuna iade edildiğini, hafriyatın yapılmasından sonra hangi tarihte gelmiş olursa olsun arazinin topografik yapısı bozulduğundan ve kontrol imkânı kalmadığından böyle bir haritanın onaylanması olanağı bulunmadığını;

Beyan etmiştir.

SANIK KEMAL TURAN, SAVUNMASINDA ÖZETLE :

6.7.1978 gününde müteahhit firmaya yer teslimi yapacak kurulda kendisinin de görevlendirildiğini, o tarihte imar adası için verilen tadilat önerilerinin İmar ve İskân Bakanlığınca onaylanmadığını, 1977 yılında Belediye Harita Müdürlüğüne yaptıkları başvuru gereğince de parselasyon plânının hazırlanarak zemine uygulanmadığını, ayrıca eldeki vaziyet plânının kesin olmadığını, daha önemlisi de inşaat ruhsatının alınabilmesi için gerekli olan imar plânı, tescil belgesi, yol kodu ve diğer projelerde eksiklikler bulunduğunu, arsanın imar ve kadastro sınırları zeminde bilinmediği ve belirli röper ve poligon noktaları olmadığı için zeminde mevcut binalardan ölçüler alınarak ihzarat yapılacak, şantiye kurulacak bir yeri temel atma törcni sırasında gösterdiklerini, belirtilen eksikliklerden dolayı kurulca inşaatın bu aşamasında yer teslimi yapmayı, tutanak düzenlemeyi doğru bulmadıklarını söylemiştir.

İşler

E.1981/1

SANIK SİMAK ERDOĞAN SAVUNMASINDA ÖZETLE :

Kendisi tarafından incelenen Eşrefpaşa'ya ilişkin 4 no.lu hakediş raporu ile birlikte tekrar Kontrol Şefliğince tanzim edilerek Genel Müdürlüğe intikal eden plânkotenin 26.10.1978 gününde zimmetle alınan Büroya gönderildiğini, 4 no.lu hakediş raporunun bu plânkoteye göre incelendiğini ve plânkotenin bir an önce onaylanması için hakediş raporuna gerekli notun düşürüldüğünü;

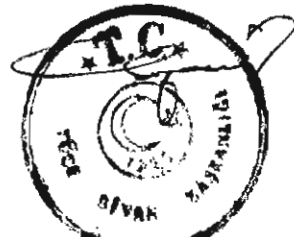
5 no.lu hakediş raporunun 12.394.342,82 lira olarak Bürolarına intikal ettiğini, tarafından yapılan düzeltmelerle bu miktarın 11.164.243,17 liraya düşürüldüğünü, bunun, hakediş raporunun gerektiği biçimde incelendiğini gösterdiğini, plânkotesi ihaleden önce düzenlenmeyen inşaatın 1. keşfindeki hafriyat miktarı ile Kontrol Şefliğince fiilen yapıldığı bildirilen miktar arasında karşılaştırma yapılamanağı bulunmadığını, ihaleden önce düzenlenen bir plânkote olmadığından kontrol şefi tarafından düzenlenen plânkotedeki kotların gerçeği yansıtmayı yansıtmadığını bilemeyeceğini;

Söylemiştir.

SANIK BEKİR AYKAÇ SAVUNMASINDA ÖZETLE :

İstihkak raporlarının gerçeğe uygunluğu sorumluluğunun tamamen kontrol şefine ait olduğunu, merkezde sadece maddi hatalar ve yönetmeliklere uygunluğu açısından inceleme yapıldığını, 3 no.lu hakediş raporunu kendisinin titizlikle tetkik ettiğini, içerdiği rakamları düşürdüğünü, gördüğü eksiklikleri 4 no.lu hakedişte gözönünde tutulması için not ettiğini;

Bu işlemlerde de görevi kötüye kullanma ya da ihmal suçunun unsurlarının bulunmadığını, hakediş raporlarının herhangi birinde tespit edilen eksikliklerin daha sonraki hakedişler sırasında tamamlattırıl-

Qulus

E.1981/1

masının mahallî kontrol yetkililerine ait bulunduğunu, Genel Müdürlükte bu safhada yapılacak bir işlem olmadığını;

Belirtmiştir:

SANIK RAFET AÇIKGÖZ MÜDAFİİ AVUKAT KADİR ATALAY, SAVUNMASINDA

ÖZETLE :

Müteahhit firmayla Kontrol Şefinin, Eşrefpaşa Hastanesi inşaat yerinde müştereken hazırlayıp imzaladıkları plânkoteyi 2 no.lu hakediş raporunun ekinde sunduklarını, müvekkilinin bu plânkoteye itibar ettiğini, zira bunun dayanağının Kontrol Talimatına ait İzahnamenin 12. maddesinin (b) paragrafında yer alan hüküm olduğunu;

Müvekkilinin, sözleşme ve ekleri doğrultusunda düzenlenerek imza altına alınan 2 no.lu hakediş raporunun denetimini yaptığını, merkezde bulunan sözleşme, yazışma, temel projeleri, vaziyet plânı, Kontrol Şefliğince onaylanmış imalat hafriyatı ve ekleri üzerinde karşılaştırma yaptığını, bu karşılaştırmada 2 no.lu hakedişte yer alan hafriyat ve imalât miktarlarının keşfin altında kaldığının saptadığını, raporda maddî hata bulunmadığını, müvekkilinin suç işleme kastının olmadığını;

Bildirmiştir.

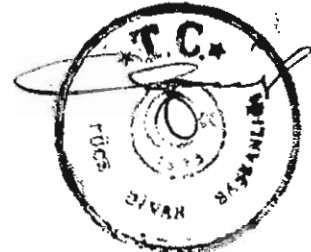
Sanık Rafet AÇIKGÖZ, ayrıca savunma yapmamıştır.

SANIK ATILLA FİLEM SAVUNMASINDA ÖZETLE :

Eşrefpaşa Hastanesi inşaatına ilişkin 3 no.lu hakedişi incelemesi sırasında büro şefi olarak plânkote ile ilgili notu koyduğunu, böylece kontrol şefi ile müteahhitin uyarıldığını, bu notu koymamış olsaydı görevini yapmamış duruma düşeceğini;

İhaleden önce plânkote düzenlenmediğinden gerçek kotların tarafından bilinmesi olanağı bulunmadığını;

Sözleşmenin yapılması üzerine Yönetim Kurulunun 10.3.1961 ta-

Qant

E.1981/1

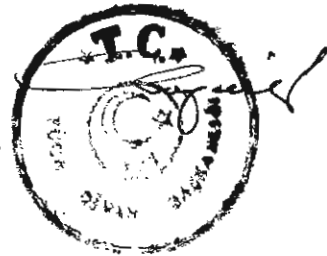
rih ve VI/682 sayılı kararı ile yürürlüğe giren Kontrol Talimatnamesi-
ne ait İzahnamenin 12. maddesinin (b) şıkında belirtildiği gibi plân-
kotenin yapılması görevinin kontrol şefine verildiğini, bu görevi de
kontrol şefinin yaptığını, Rafet AÇIKGÖZ'ün verdiği ifadede 2 no.lu
hakedişin incelenmesi sırasında plânkoteyi onay için yetkili Yol-Su-Ka-
nalizasyon Bürosu Şefliğine gönderdiğini söylediğini, bu durumla ilgi-
li kontrol şefi ve müteahhidin hakedişe konulan not ile uyarıldığını,
4 no.lu hakediş raporu ekinde tekrar gelen plânkotenin bir yazı ile
onaylanmak üzere Yol-Su-Kanalizasyon Bürosu Şefliğine gönderildiğini,
5 no.lu hakedişin geldiği güne kadar ilgili büro şefliğince plânkotenin
onaylanmadığını, gerek hakediş raporunda gerekse Makama sunulan
22.11.1978 gün ve 17625 sayılı yazıda Kontrol Şefi ve müteahhit tarafın-
dan düzenlenen plânkoteye göre hakedişin incelendiğinin belirtildiğini,
Makamca da bu durumun uygun görüldüğünü;

Plânkotesi olmayan bir inşaat ihalesinde hafriyat keşiflerinin
merkezde Keşif ve İhale Bürosu Şefliğince tahmini ve önceki ihaleye
orantılı olarak tespit edildiğini, sağlıklı bir vaziyet plânının yet-
kili büro olan Mimari Şefliği tarafından düzenlenmediğini, keşfin hiç-
bir zaman kesin hesap olmadığını, hafriyat miktarının keşfe göre farklı-
lık gösterebileceğini;

Eşrefpaşa inşaatına ait 5 no.lu hakediş raporunun 12.394.342 li-
radan 11.164.243 liraya düşürüldüğünü, aynı şekilde Boyabat 2 no.lu hak-
ediş raporunun 29.461.519 liradan 21.773.880 liraya, 3 no.lu hakediş
raporunun 23.422.602 liradan 19.326.676 liraya düşürüldüğünü, bunun da
hakedişlerin titizlikle incelendiğini gösterdiğini, Boyabat 1, 4, 5,
6, 7, no.lu hakediş raporlarında imzasının bulunmadığını;

Söylemiştir.

Şahin

E.1981/1

SANIK METİN KÖŞÜK MÜDAPİİ AVUKAT SÜLEYMAN DUYGAN, SAVUNMASINDA

ÖZETLE :

Genel Müdürlük Makamının emri ile görevlendirilen Kurulun 19.8.1978'de Eşrefpaşa Hastanesi alanında incelemeler yaptığını ve klası saptadığını, hafriyat sırasında yeni bir durumla karşılaşılması halinde Kontrol Şefliğince Genel Müdürlüğe bilgi verilmesinin hazırlanan raporda açıklandığını, hafriyatın devamı sırasında değişen klas durumunun Kontrol Şefliğince Genel Müdürlüğe bildirilmemiş olmasından müvekkilinin sorumlu tutulamayacağını;

Kurula verilen ikinci görevin toprak döküm yerinin saptanması olduğunu, bu konudaki çalışmaların Torbalı Belediyesince gösterilen yerin yakın olması nedeniyle kabul edildiğinin ve daha yakın bir yerin bulunması durumunda toprağın oraya döküleceğinin raporda belirtildiğini, kurulca düzenlenen raporun onanarak işleme konulduğunu;

Eşrefpaşa Hastanesi inşaatına ilişkin 2 no.lu hakediş raporunun yetkili büro şefinin bulunmaması ve işin sürüncemede kalmaması nedeniyle müvekkili tarafınan imzalandığını;

Müteahhit ve Kontrol Şefi tarafından düzenlenen hakediş raporu ile birlikte Kurum'a gönderilen plânkotenin tetkik ve tasdik için Yol-Su ve Kanalizasyon Bürosu Şefliğine iletildiğini, ihaleden önce röperli plânkote düzenlenmediğinden plânkote düzenleme yetkisinin Kontrol Talimatnamesine göre Kontrol Şefliğine ait olduğunu;

İddia Makamının, müvekkili Metin KÖŞÜK'ün ismine Sinop hakediş raporlarını gereği gibi incelemeyen tasdik eden merkez elemanları arasında yer verdiğini, oysa müvekkilinin Sinop inşaatına ait hakediş raporlarını merkez elemanı olarak incelemeydiğini, Sinop Hastane inşaatı kontrol mühendisi olarak bu inşaatı ait 1,2 ve 3 no.lu hakediş raporlarını kendisine verilen verilere dayanarak düzenlediğini, müteahhide

Özür

E.1981/1

yarar sağladığı savının doğru olmadığını, hakedişlerde yer alan rakamların gerçekleri yansıtmadığının kesin kanıtlarla ispatlanmadığını, kanıt olabilecek nitelikteki kesin hesapların da henüz çıkarılmadığını;

Müvekkilinin kontrol elemanı olarak görevini kötüye kullanmasının ya da savsaklamasının söz konusu edilemeyeceğini, bu görevini yaparken kasıtlı hareket etmediğini, yarar gözetmediğini;

Belirtmiştir.

Sanık Metin KÖŞÜK, ayrıca savunma yapmamıştır.

SANIK VAHİT ERUZ, SAVUNMASINDA ÖZETLE :

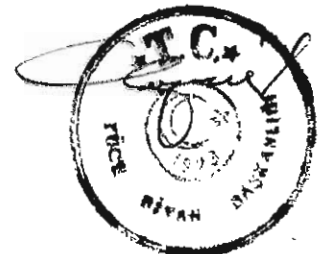
Boyabat Hastane inşaatı 1,3 ve 4 no.lu, Sinop Hastane inşaatı 4 no.lu hakedişleri merkez elemanı olarak titizlikle incelediğini, Boyabat' a ait 1 no.lu hakedişlerde gördüğü eksiklikler nedeniyle 4 milyon lirayı emanete aldığını, aynı inşaatı ait 3 ve 4 no.lu hakedişlerde de büyük indirimler yaptığını, kalıplık keresteye ihzarat bedeli ödemesinin 8.1.1976 günlü Yönetim Kurulu kararı gereği olduğunu;

Sinop İnşaatına ait 4 no.lu hakedişde de indirimler yaptığını, sonradan kontrol mühendisinin hakedişte demir ihzaratını ekliyerek bakiyeyi yükselttiğini;

Söylemiştir.

SANIK ŞEVKİ ÜLER SAVUNMASINDA ÖZETLE :

Boyabat Hastanesi inşaatına ilişkin 5, Sinop Hastanesi inşaatına ait 3 no.lu hakediş raporlarını merkez elemanı olarak incelediğini, her iki hakedişi de görevinin gerektirdiği biçimde ve sorumluluklarının çerçevesi içinde inceleyip işlem yaptığını, bu incelemeler sonucu Kurum' un 2,5 milyon lira fazla para ödemesine engel olduğunu, görevi kötüye kullanmasının ya da savsaklamasının söz konusu olmadığını bildirmiştir.

Şevki Üler

E.1981/1

SANIK AZİZ TELCİ MÜDAFİİ AVUKAT SÜLEYMAN DUYGAN, SAVUNMASINDA
ÖZETLE :

Müvekkili Aziz TELCİ'nin, Boyabat Hastane inşaatında müteahhidin itirazı üzerine oluşturulan 2 nci klas kurulunda görev aldığını, klas tespit çalışmalarının hiçbir zaman zemin mekaniğinin laboratuvarlarda basınç deneyimine tabi tutularak yapılmadığını, klas tespitinin tamamen takdire dayanan subjektif bir husus olduğunu, kurul üyelerinin her birinin kendi takdirlerine göre klas tespit ettiklerini, sonra da bu nisbetlerin toplanarak bir sonuca varıldığını, müvekkilinin görevini her türlü maddî yarar amacından uzak ve büyük bir titizlikle yerine getirdiğini belirtmiştir.

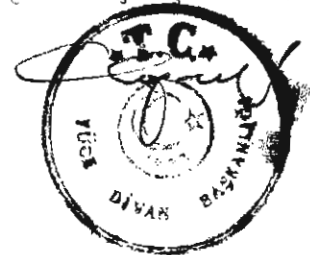
Sanık Aziz TELCİ, ayrıca savunma yapmamıştır.

SANIK SEDAT ZAIM MÜDAFİİ AVUKAT FERİDUE ÖZGÜR, SAVUNMASINDA
ÖZETLE :

Müvekkili Sedat ZAIM'in Sinop ve Boyabat Hastane inşaatlarında kontrol mühendisi olarak görev yaptığını, Hasan ÜNAL'la Bakanlık içindeki sürtüşme sonucu müvekkilinin bu göreve atandığını, müvekkilinin Sinop ve Boyabat inşaatlarının hafriyatları bittikten sonra bu göreve başladığını ve aklusul bir rapor düzenlediğini, müvekkilinin kendisine "Ben mahalline gittiğim zaman hafriyat bitmişti, hafriyatın toprakları da sağa sola taşınmıştı ve orada bulunan elemanların elinde Hasan ÜNAL'ın zamanında tanzim edilmiş ama Hasan ÜNAL tarafından kabul edilmemiş belgeler vardı, ataşmanlar vardı, taşıma fişleri vardı, müteahhidin elemanları vardı, bütün bunları topladım, bunların verdiği verilere göre bir rapor tanzim ettim" dediğini;

Sinop ve Boyabat inşaatları projesini yapanların, proje yapılırken projenin uygulanacağı arazinin gözönünde tutulduğunu açıkça belirt-

[Handwritten signature]

E.1981/1

mediklerini, Boyabat'a inşaat yerine bizzat gittiğini, binanın yapılacağı yerin meyilli bir tepenin eteği olduğunu, binanın tepe istikametine 5 metre kaydırılmasının hafriyat miktarını büyük ölçüde artıracığını;

Sedat ZAIM'in Türk Ceza Kanunu'nun 339. maddesinde yazılı suç işlediğine ilişkin delil bulunmadığını;

İfade etmiştir.

Sanık Sedat ZAIM, ayrıca savunma yapmamıştır.

SANIK MUSTAFA ENGİNSU MÜDAFİİ AVUKAT SÜLEYMAN DUYGAN, SAVULMASINDA ÖZETLE :

Müvekkili Mustafa ENGİNSU'nun geçici güvenciyi Ali YILDIZ'a yürürlükteki mevzuata ve alınan hukuki düşünceye uygun bir biçimde iade ettiğini, Ali YILDIZ'ın Mevlüt HAZAOĞLU'nun yaptığı tekliften % 15 fazla indirimle işe talip olması yolundaki teklifinden 5 günlük süre içinde vazgeçtiğini, bu teklif için ihale tarihi olan 11.8.1978'den sonra 6.014.000 liralık geçici güvence yatırmasının söz konusu olmadığını, bu güvencenin ilk ihale için yatırıldığını, ancak % 15 indirim teklif etmesi nedeniyle bunu geri almadığını, eksiltme şartnamesinin 11. maddesinin tamamen ilk ihaleye ait olduğunu;

4792 sayılı Kanunun, Yönetim Kurulunun görev ve yetkilerini belirleyen 11. maddesinin (g) fıkrasının Kurum adına alınacak veya satılacak taşınır ve taşınmaz mallarla taahhüt işlerinde beşyüzbin lirayı geçen işlemlerin Yönetim Kurulunun kararını gerektirdiğini, güvencenin iadesi olayında ise bu maddenin uygulanmasının düşünülemeyeceğini, emanet olarak yatırılmış bir paranın iadesinin söz konusu olduğunu;

Bildirmiştir.

Sanık Mustafa ENGİNSU, ayrıca savunma yapmamıştır.

Yılmaz

E.1981/1

EYLEMLER

- A) EŞREFPAŞA HASTANESİ İNŞAATI OLAYLARINDA SANIKLARIN EYLEMLERİ
a) SANIKLAR ZAFER SEÇİM TUNCER VE KEMAL TURAN'IN EYLEMLERİ

İzmir Eşrefpaşa Hastanesi inşaatı SSK'ca 12 yıl önce yaptırılmış olan Beyoğlu Hastanesi projesi esas alınarak, 200 milyon lira keşif bedeli üzerinden ihaleye çıkarılmıştır. 24.5.1978 gününde yapılan ihale, % 16,55 eksiltmeyle ve 166.900.000 lira bedelle müteahhit Ali YILDIZ üzerinde kalmıştır.

Eşrefpaşa Hastanesi inşaatı, imar plânı ile ilgili çalışmalar sonuçlandırılmadan ve gerekli hazırlıklar tamamlanmadan ivedilikle ihaleye çıkarılmıştır. İzmir Emlâk ve İnşaat Bölge Müdürlüğü, 14.7.1978 gününden başlayarak birçok kez, bu eksiklikler konusunda Genel Müdürlüğü uyarmış ise de, bu girişimlerden bir sonuç alamamıştır (Dosya:D₁-Dizi: 159-161, 154-155, 150-152, 141-142, 139-140, 135-137, 126-131, 124-125). İzmir Bölge Müdürlüğü yazılarına göre:

Hastanenin yapılacağı araziye isabet eden imar plânı değişikliği İmar ve İskân Bakanlığı'na onaylanmamış;

Arazinin ifrazı yapılmamış;

Kamulaştırma ile ilgili davalar sonuçlanmamış;

Örnek Beyoğlu Hastanesi projeleri revize edilmemiş;

İller Bankası haritası mevcut olmakla birlikte, yeniden düzenlenmesi gerekli bir plânkote henüz hazırlanmamış,

Bu plânkoteye göre düzenlenmiş bir vaziyet plânı yapılmamıştır.

İhale aşamasında, Yapı İşleri Daire Başkanlığının göze çarpan bu eksiklikler üzerinde gecginca durmaması nedeniyle daha-başlangıçta ilerde sorun yaratabilecek hatalar yapılmış ve bu yüzden SSK büyük ölçüde zarara uğramıştır.

Çeliker

E.1981/1

İşin mevzuata uygun olarak ve eksiksiz yerine getirilmesini sağlamak görevi Yapı İşleri Daire Başkanı ile bağlı olduğu Genel Müdür Yardımcısına aittir. Hazırlık çalışmaları uzun yıllar sürmesine rağmen, bir türlü tamamlanmayan bu iş, sanık Hilmi İŞGÜZAR'ın Bakan olmasından kısa bir süre sonra ihaleye çıkarılmıştır.

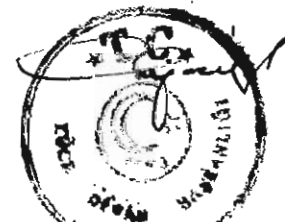
Eksiklikler daha yer teslimi sırasında kendisini göstermeye başlamıştır. Müteahhit firmanın yer teslimini istemesi üzerine, Yapı İşleri Daire Başkanı Abdurrahim TERZİOĞLU'nun önerisi ve Genel Müdür Yardımcısı Bekir Sami AKAY'ın 6.7.1978 günlü onayı ile İnşaat Mühendisleri Zafer Seçim TUNCER, Şeref ŞAHİB ve Topograf Kemâl TURAN İzmir'e gönderilmişse de (Dosya:D₁-Dizi: 162), yer teslimi işlemini yapmadan Ankara'ya dönmüşlerdir. Yer teslimi için giden kurul üyelerinden Zafer Seçim TUNCER ve Kemâl TURAN hakkında, hiçbir işlem yapmadan ve yer tesliminde bulunmamalarının nedenini açıklayan bir tutanak bile düzenlemeden dönmeleri nedeniyle, Ankara 7. Asliye Ceza Mahkemesinde 1981/344 esas sayısı ile görevi savsaklamak suçundan açılan dava irtibat nedeniyle Yüce Divan'daki 1981/1 esas sayısındaki bu dava ile birleştirilmiştir.

Eşrefpaşa Hastanesinin imar plânı uygulaması, çap, yol kotu, yöntemince düzenlenmiş bir vaziyet plânı bulunmadığı gerekçesiyle yer teslimi için giden kurul üyeleri, bu görevi yerine getirememişler, müteahhide depoların, ihzarat alanlarının yapılacağı yeri göstermekle yetinmişlerdir.

Cumhuriyet Başsavcısı esas hakkındaki düşüncesinde :

"Yer teslimine giden heyet üyeleri, Zafer Seçim TUNCER, Kemâl TURAN, yer teslimini, yönetmelik, sözleşme ve şartnamelerde belirtildiği şekilde ve gereği gibi özen göstermeden yapmış olmalarından TCK. 230

Gülup

E.1981/1

uncu maddesine göre cezalandırılmalarına karar verilmesini" istemektedir.

Sanıklar Zafer Seçim TUNCER ve Kemâl TURAN savunmalarında; kendilerine görev verildiği tarihte, imar plânı uygulaması, çap, yol kotu, yöntemince düzenlenmiş bir vaziyet plânı bulunmaması, imar değişikliğinin İmar ve İskân Bakanlığı'nca onaylanmamış ve arazinin ifrazının tamamlanmamış olması nedeniyle yer tesliminde bulunamadıklarını belirtmişlerdir.

Sanıkların aykırı davrandıkları öne sürülen inşaat sözleşmesi eki "İnşaat ve Tamirat İşlerine Ait Genel Şartname"nin "İnşaat yerlerinin Müteahhite teslimi" başlıklı 11. maddesinde, "Mukavele akdinin noterce tasdikini müteakip, müteahhitin mukavelede yazılı müddetler içinde işe başlayabilmesi için, inşaatın yapılacağı arazi, röperli bir vaziyet plânı ile usulüne uygun bir tutanakla Kurum tarafından müteahhide teslim olunur" denilmektedir.

Görülüyor ki, maddeye göre yer tesliminde bulunulabilmesi için inşaatın yapılacağı arazinin imar durumunun kesin şeklini alması, arazinin plânkotesinin ve vaziyet plânının bulunması gerekmektedir. Daha önce de belirtildiği gibi; ifrazı yapılmamış, imar plânı değişikliği onaylanmamış, kamulaştırmayla ilgili davalar sonuçlanmamış, projesi bu araziye göre revize edilmemiş olan, usulüne uygun düzenlenmiş plânkotesi ve vaziyet plânı bulunmayan bir arazinin, hastane inşaatı için müteahhide sağlıklı bir şekilde teslimine olanak yoktur. Bu bakımdan yer teslimi için giden sanıkların, teslim işlemlerini yerine getirmeden geri dönmeleri görevi savsaklama suçunun öğelerini oluşturmaz. Sanıklar, dönüşlerinde keyfiyeti yetkililere ilettiklerine göre yer tesliminde bulunamadıklarını belirten ayrıca bir tutanak düzenlenmemiş olmaları, görevi savsaklama olarak nitelendirilemez.

Qadri

E.1981/1

Eksiklikler nedeniyle yer teslim edilememiş olmasına rağmen, 14.7.1978 gününde eski Bakan sanık Hilmi İŞGÜZAR'ın da katıldığı bir törenle Eşrefpaşa Hastanesi inşaatının temeli atılmıştır. Temel atma töreni için İzmir'e giden Hilmi İŞGÜZAR, 13-17.7.1978 günleri arasında Efes Oteli'nde kalmıştır. Oğlu Hasan İŞGÜZAR ve müteahhit Ali YILDIZ da aynı otelde kalmışlar, hatta Hilmi İŞGÜZAR'ın Ankara'ya dönmesiyle 18.7.1978 günü 413 no.lu odayı paylaşmışlardır. Hilmi İŞGÜZAR'ın müteahhit Ali YILDIZ yararına müdahaleleri otelde beraber kalmaları ve temel atılmasıyla birlikte başlamıştır. Bu dönemde Hilmi İŞGÜZAR, Ali YILDIZ'ın hemşehrisi ve müteahhitliğini yaptığı Kurum'un İstanbul-Topçular Dispanserinin Kontrol Şefi Cahit ÖZKARA'nın Kontrol Mühendisliğine atanmasını sağlayarak müteahhide dilediği şekilde hakediş raporları düzenleme olanağı vermiştir.

b) SANIKLAR METİN KÖŞÜK VE HACI ANIT'IN EYLEMLERİ :

Eşrefpaşa Hastanesi inşaatının hemen tüm işlemlerinde mevzuata aykırılık ve yolsuzluklar göze çarpmaktadır. Hazırlıklar tamamlanmadan işin ihaleye çıkarılması, yer teslimi ve kontrol mühendisinin atanması olaylarında görülen yolsuzluklar ve usülsüzlükler klas ve mesafe tespiti işlemlerinde de devam etmiştir.

8.8.1978 gününe kadar, klas ve mesafe tespitleri, müteahhit ve kontrol mühendisi tarafından ortaklaşa yapılmıştır. Bu uygulamanın sakıncaları görüldüğü için Yapı İşleri Dairesi Başkanlığı, 8.8.1978 günlü, VI-7/021 sayılı yazı ile, bundan böyle ihaleşi yapılmış tüm Kurum inşaatlarının klas ve mesafe tespitlerinin müteahhitler, kontrol şefleri ve kontrol şeflerinin de iştirakiyle İnşaat Mühendisleri Atilla GERGİN, Cavit AVŞAR, Şeref ŞAHİN ve Zekâf ÖZCAN tarafından yapılmasını Genel Müdürlüğe önermiş ve bu öneri, aynı gün Genel Müdür Yardımcısı Bekir Sami AKAY tarafından onaylanmıştır (Dosya:D₁-Dizi:189). Bu-

Çalış

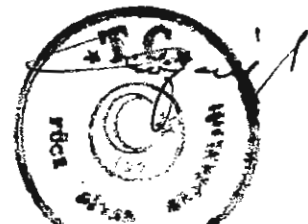

E.1981/1

na rağmen, bu kararın alınmasından bir hafta gibi kısa bir süre sonra, Eşrefpaşa Hastanesi inşaatının klas ve mesafe tespitlerini yapmak için başka bir kurul görevlendirilmiştir. İlke kararından kısa sürede dönüşüne, yine müteahhit Ali YILDIZ'a ait Boyabat Hastanesi inşaatıyla ilgili olarak ortaya çıkan anlaşmazlık neden olmuştur. 8.8.1978 günlü olurla teşkil edilen kurul, Boyabat'ta yaptığı incelemeler sonucunda 14.8.1978 günlü tutanakla klas durumunu tespit etmiştir. Fakat , Ali YILDIZ, 14.8.1978 günlü bir dilekçe ile Genel Müdürlüğe başvurarak buna itiraz etmiş ve yeniden oluşturulacak bir kurul marifetiyle klas tespitinin yapılmasını istemiştir. Genel Müdür Mustafa ERGİNSU da, itiraz dilekçesinin altına koyduğu notla yeni bir klas kurulu oluşturmuştur. 8.8.1978 günlü olur uyarınca, Eşrefpaşa Hastanesi İnşaatı için, klas ve mesafe tespitlerinin Atilla GERGİN, Cavit AVŞAR, Şeref ŞAHİN ve Zekai ÖZCAN tarafından yapılması gerekirdi. Ali YILDIZ'ın, 14.8.1978 günlü başvurusu üzerine, 8.8.1978 günlü kurulun Boyabat'taki çalışmasından müteahhidin tatmin olmadığını gören Genel Müdür Yardımcısı Bekir Sami AKAY, yeni isimler yazarak dilekçeyi Yapı İşleri Dairesi Başkanlığına havale etmiştir. Böylece, ilke kararından dönüşüne müteahhidin bir başvurusu kâfi gelebilmiştir. Bekir Sami AKAY'ın yazısı şöyledir :

"Şeref ŞAHİN, Hacı ANIT, Metin KOŞUK ve Kontrol Mühendisinin iştirakiyle teşekkül edecek komisyon marifetiyle yapılması ricasıyla Yapı Dairesi Başkanlığına 14.8.1978" (Dosya:D₁-Dizi: 190).

Yapı İşleri Dairesi Başkanlığı da, 15.8.1978 günlü ve Ünal HÜGÜL imzalı bir yazı ile, bu isteğe uygun olarak adı geçenlerin Eşrefpaşa Hastanesi inşaatına gönderilmelerini kararlaştırmıştır. Genel Müdür Yardımcısı Bekir Sami AKAY'ın aynı gün olur verdiği bu yazıda, "Son zamanlarda yapılan ihalelerin fazla olması sonucu zaman darlığı sebe-

Handwritten signature

E.1981/1

biyle ve Merkezdeki işlerin de aksamaması yönünden söz konusu klas ve mesafe zabıtlarının, heyetlerin takviyesi iki kola ayrılmak suretiyle intacı için 8.8.1978 tarihli mucip emirleriniz ile oluşturulan Heyet Üyelerinden, İnşaat Mühendisi Atilla GERGİN, İnşaat Mühendisi Cavit AVŞAR ve İnşaat Mühendisi Zekai ÖZCAN'ın Rize Çayeli Dispanser ve Hizmet Binası İnşaatına Başkanlığımız elemanlarından İnşaat Mühendisi Şeref ŞAHİN, İnşaat Mühendisi Metin KÖŞÜK ve İnşaat Y. Teknikeri Hacı ANIT'tan kurulu heyetin de İzmir Eşrefpaşa Hastane Binası inşaatına gönderilmeleri ve müteahhitleri ve kontrolleri ile müştereken bahis konusu tesbitleri yapmaları Başkanlığımızca uygun görülmektedir" denilmektedir (Dosya:D₁-Dizi:188). Eşrefpaşa'ya gidecek kurulun bu yazıdan önce ve Ali YILDIZ'ın başvurusu üzerine Bekir Sami AKAY tarafından saptanması karşısında, bu gerekçe inandırıcı görülmemiş, fiili duruma haklı bir neden bulma çabalarından kaynaklandığı sonucuna varılmıştır.

Şeref ŞAHİN, Metin KÖŞÜK ve Hacı ANIT'tan oluşan kurul, Kontrol Mühendisi Cahit ÖZKARA ile müteahhit Ali YILDIZ'ın bir elemanının da katılmasıyla, yerinde yaptıkları incelemeler sonunda, 19.8.1978 günlü klas ve mesafe tespit tutanağını düzenlemiştir (Dosya:D₁-Dizi:186-187). Bu tutanakta, hafriyata başlanmış olduğu, o güne kadar yapılan hafriyatın görülerek klasın tespit edildiği, hafriyatın devamı sırasında daha değişik bir durumla karşılaşılması halinde kontrol şefliği ile müteahhidin başvuruları üzerine yeniden klas tespiti yapılması gerekeceği, belirtilmiştir. Böylece, ileride doğacak yeni durumun Kurum yararına olursa kontrol şefinin; müteahhit yararına olursa müteahhidin başvurusuyla tespiti olanağı sağlanmıştır. Kazının daha sonraki aşamalarında Kurum yararına bir durum meydana geldiği halde, bu yola Kontrol Şefince gidilmemiş, hakediş raporları ilk klas tespit tutanağına göre düzenlenmiştir. 28.2.1979 gününe kadar yapılan işleri kapsayan ara kesim

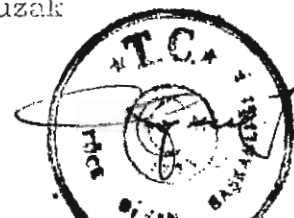
Atilla

E.1981/1

hesabın incelenmesi ve sonuçlandırılması maksadıyla SSK Genel Müdürlüğünün 6.8.1979 günlü, 458 sayılı onayı ile görevlendirilen, Genel Müdürlük ve İzmir Bölge Müdürlüğü elemanlarından oluşan kurulca düzenlenen 28.11.1978 günlü tutanakta, "Hafriyatın sonunda, tabanda ve kesitlerde klasın değiştiği görüldüğünden Genel Müdürlüğümüz elemanları ile İzmir Emlâk - İnşaat Bölge Müdürlüğü elemanlarından karma bir heyet teşkili, heyetin homen mahalline gönderilmesi." önerilmiştir (Dosya D₁-Dizi:120-122). Bunun üzerine, SSK Genel Müdürlüğünce oluşturulan bir teknik kurul inşaat yerine giderek o güne kadar yapılmış hafriyatı incelemiş ve 17.1.1980 günlü tutanağı düzenlemiştir (Dosya:D₁-Dizi:182). Bu tutanak, klasın durum yararına değiştiğini göstermektedir. Kazı ve toprak taşınması birim fiyatlarının arazinin yapısına bağlı olarak değişmesi nedeniyle, hakedişlere esas alınan 19.8.1978 günlü klas tutanağında yumuşak kaya, sert kaya ve çok sert kaya oranlarının yüksek tutulması sonucu Kurum önemli ölçüde fazla ödeme yapmak durumunda bırakılmıştır.

19.8.1978 günlü tutanakla, kazı artığının döküleceği yerin inşaata olan uzaklığı da saptanmıştır. İnşaat sözleşmesi eki Yapı İşleri Umumi Şartnamesinin "Hafriyat ve imlâ" başlığını taşıyan 36. bölümünde, "Hafriyattan çıkacak toprak, yapı şehir dahilinde ise belediyenin göstereceği yere, aksi halde idarece gösterilecek yere taşınıp serilecektir" kuralını getirmektedir. Bu kural uyarınca İzmir, Bornova, Cumaovası, Torbalı ve Turgutlu Belediyeleri nezdinde Kontrol Şefliği kanalı ile toprak döküm yeri gösterilmesi için girişimlerde bulunulmuştur. İzmir, Bornova ve Cumaovası Belediyelerinden olumsuz, Turgutlu ve Torbalı Belediyelerinden olumlu cevap alınmıştır. Torbalı Belediyesince gösterilen yer, yakınlığı nedeniyle tercih edilmiştir (Dosya:D₁-Dizi:186-187). Görülüyor ki, Turgutlu, Torbalı gibi uzak

[Handwritten signature]

E.1981/1

belediyelerden kazı artığının taşınacağı yer sorulurken, keyfiyet Marlidere, Buca, Yeşilyurt, Çamdibi gibi Belediyelerden sorulmamıştır. Gerçekte ise, müteahhit elemanlarınca Marlidere Belediyesi nezdinde girişimde bulunulması üzerine, 13 Km. mesafede bulunan Sahil Caddesindeki Balıkçı Barınağına döküm izni verildiği, ancak bu durumun gizlendiği, anılan Belediyenin 10.4.1979 günlü, 244 sayılı ve 18.12.1979 günlü, 1979/1385 sayılı yazılarından anlaşılmıştır (Dosya:D₁-Dizi:108-109).

Marlidere Belediyesinin 13 Km. mesafede gösterdiği alan yerine, Torbalı Belediyesinin 45 Km. uzaklıkta gösterdiği alanın seçilmesi, Kurum'u büyük ölçüde zarara uğratmıştır.

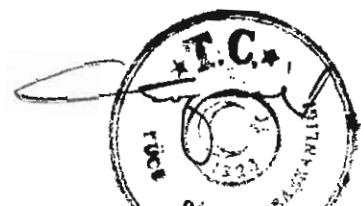
Klas ve mesafe tespit heyeti üyeleri Metin KÖŞÜK ve Hacı ANIT hakkında Ankara Asliye 7. Ceza Mahkemesine açılan 1981/344 esas sayılı davada, sanıkların klas ve mesafe tespitlerindeki eylemleri nedeniyle görevi kötüye kullanmaktan dolayı Türk Ceza Kanunu'nun 240. maddesi uyarınca ikişer kez cezalandırılmaları istenmiş, irtibat nedeniyle söz konusu dava, Yüce Divan'ın 1981/1 esas sayısında kayıtlı bu dava ile birleştirilmiştir.

Cumhuriyet Başsavcısı esas hakkındaki düşüncesinde :

"Eşrefpaşa Hastanesi tespit heyeti üyeleri olarak görev yapan, Metin KÖŞÜK, Hacı ANIT'ın klas tespit işlemlerini, yer tespitini gereği gibi yapmadıkları, röperli vaziyet plânını düzenlemedikleri, tutanak düzenlememek suretiyle görevlerini savsakladıklarından eylemlerine uyan TCK 230 uncu maddesine göre cezalandırılmalarına karar verilmesini" istemiştir.

İlk klas tespit tutanağında; 19.8.1978 gününe kadarki hafriyata göre inceleme yapıldığı, ilerde değişecek bir durumla karşılaşılması halinde yeniden klas tespiti yapılması gerektiği belirtilmiştir. Yapılan ilk klas tespitinin, 19.8.1978'deki gerçek durumu göstermediği ve

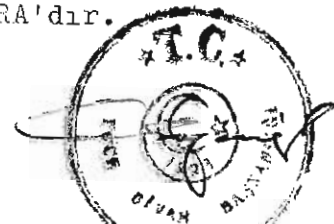
Q.1981

E.1981/1

sanıkların kasıtlı olarak müteahhit yararına klas düzenledikleri yolunda herhangi bir delil elde edilememiştir. Her ne kadar, ara kesin hesap nedeniyle düzenlenen tutanakta farklı rakamlar yer almakta ise de, bu hâl, kazının ilerlemesiyle klas durumunun da değişmesinin doğal bir sonucu olarak değerlendirilmiştir. Öte yandan, değişen klas durumunun Kurum'a bildirilerek yeni bir tespit istenmesi, Kontrol Mühendisinin görev ve sorumluluğu içerisinde.

Kazı artışının döküleceği yerin belirlenebilmesi için İzmir, Bornova, Cumaovası, Torbalı ve Turgutlu Belediyeleriyle yapılan yazışmalarda Kontrol Şefi Cahit ÖZKARA'nın imzasının bulunduğu, başka bir deyişle klas ve mesafe tesbit kurulunun bu işi doğrudan değil, Kontrol Şefi kanalı ile yaptığını anlaşılmakta ise de bu durum, kurula katılanların sorumlu tutulmalarını gerektirmez. Kaldı ki, klas ve mesafe tespit kurulu teşkiline ilişkin 8.8.1978 günlü "olur"da, bu kurulun çalışmalarına müteahhitler ve kontrol şemirleriyle, ilgili kontrol şeflerinin de katılacakları öngörülmektedir. Öte yandan, kurul üyelerinin Narlıdere, Buca, Yeşilyurt ve Çamdibi gibi inşaat yerine daha yakın Belediyelerin varlığından haberdar oldukları halde bunlara başvurmadıkları yolunda bir kanıt da yoktur. Mesafe Tespit Kurulu, İzmir Belediyesinden alınan olumsuz yanıt üzerine, öteki belediyelerden de sorarak alınan karşılıkları Kurum yararı bakımından bir değerlendirmeye tabi tutmuş ve sonunda Torbalı Belediyesince gösterilen yerin en uygun yer olduğu kanısına varmıştır. Bu durumda, kurul üyelerinin Kurum zararına ve müteahhit yararına olarak kasıtlı hareket ettiklerini ve dolayısıyla görevlerini kötüye kullandıklarını kabul etmek olanağı yoktur. Bu olaydan sorumlu tutulması gereken, klas değişikliğini Kurum'a bildirmeyen, kazı artıklarının döküleceği yakın yerler bulunması için girişimlerini sürdürmeyen Kontrol Şefi Cahit ÖZKARA'dır.

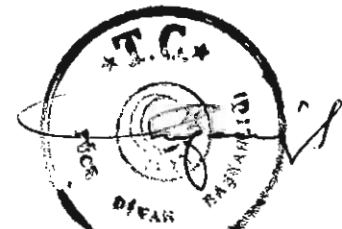

Opus

E.1981/1

●) SANIKLAR EİLMİ İŞGÜZAR, ALİ YILDIZ, HASAN İŞGÜZAR, CAHİT ÖZKARA, BEKİR SAMİ AKAY, ABDURRAHİM TERZİOĞLU, EFOL SÜLEİ, ŞEREF ŞAHİN, KÂMİL TELCİ, ADNAN KILIÇ, RAFET AÇILGÖZ, BEKİR AYKAÇ, SİNAN ERDOĞAN, ATILLA BİLEN ve MEHİR KÖŞÜK'ÜN EYLEMLERİ :

Muhtelif parsellerden oluşan ve yaklaşık 42.000 m² yüzölçümlü bir arazi üzerinde kurulması plânlanan Eşrefpaşa Hastanesi için 12 yıl önce inşa edilmiş olan İstanbul-Beyoğlu Hastanesi örnek alınmıştır. Bir inşaaata başlanmadan önce, arazinin örselenmemiş ilk durumunu münhanili olarak gösteren plânkote ile bu inşaatın tümü ile araziye ne şekilde oturacağını ve ne miktar hafriyat yapılacağını belirten vaziyet plânının düzenlenmesi, ancak ondan sonra kazıya başlanması gerekir. Eşrefpaşa Hastanesi arazisinin örnek Beyoğlu hastanesi arazisinden farklı bir yapısı bulunduğuna göre, Beyoğlu Hastanesine ait olan plân ve projelerle yetinilmemesi gerekirdi. SSK İzmir Bölge Müdürlüğü bu hususu ve öteki eksiklikleri ayrıntılı bir biçimde daha temel atma töreninin yapıldığı 14.7.1978 gününde SSK Genel Müdürlüğüne bildirmiştir (Dosya:D₁-Dizi:159-161). Bölge Müdürlüğü, daha sonra da, birçok kez uyarılarda bulunmuşsa da Genel Müdürlük, ancak, Uygulama Kontrol Fen Heyeti Müdürü Şeref ŞAHİN imzalı 19.10.1978 günlü bir yazı ile harekete geçebilmiştir (Dosya:D₁-Dizi:123). Başkanlığa gönderilen bu yazıda; İzmir Bölge Müdürlüğü yazılarında tasdikli plânkotenin mevcut olmadığı, bu nedenle bazı tereddütlere düşüldüğünün belirtildiğine işaret edilerek konunun tetkik edilmesi ve gereğinin yapılması istenmiştir. Bu yazının altında da "Sn. Başkan bütün bu yazışmalarda tereddüt plânkote üzerinde olmaktadır. Bu yazılara cevap verilebilmesi için hesaplara mesnet teşkil edebilecek plânkotenin tesbiti için ilgili Müdürlüğe havalesini ve neticenin yazılı olarak Uygulama Fen Heyeti Müdürlüğüne havalesini arz ederim" biçiminde bir not bulunmaktadır.

Celal

E.1981/1

Her ne kadar, kontrol mühendisi ile müteahhit inşaat yerinde iki adet plânkote hazırlayıp birisini onaylanmak üzere Genel Müdürlüğe yollamışlarsa da, Yol-Su Kanalizasyon Bürosu Şefi İnşaat Mühendisi Zafer Seçim TUNCER tarafından 28.11.1978 gününde yapılan incelemede, bu plânkotenin köşe mesafeleri bakımından imar plânındaki münhanili haritasıyla kontrol ve mutabakatı sağlanamamıştır (Dosya:D₁-Dizi:157-158). Bu plânkotenin ilgili Büro Şefliğine ulaştığı 28.11.1978 gününde 5 no. lu hakedişle 380.274,975 m³'lük hafriyat karşılığında müteahhide 50.358.013 lira ödenmiştir (Dosya:D₁-Dizi:51). Böylece, plânkote düzenlenmeden hafriyatın yapılması, müteahhide dilediği miktarda kazı yapmak ya da kontrol mühendisiyle anlaşılıp yapılmış gibi göstermek olanağını sağlamıştır.

Kontrol Şefi Cahit ÖZKARA ve müteahhit Ali YILDIZ, kendileri tarafından yapılan plânkotenin 2 no.lu hakediş raporuyla Genel Müdürlüğe gönderildiğini; 2 no.lu hakediş raporunu inceleyen merkez elemanlarından Rafet AÇIKGÖZ de Kontrol Şefi ve müteahhidin inşaat yerinde müştereken hazırlayıp imzaladıkları plânkoteyi 2 no.lu hakediş raporu ekinde sunduklarını, o tarihte İdarece hazırlanmış bir plânkote bulunmadığı için incelemesinde bu plânkoteye itibar ettiklerini, zira anılan plânkotenin dayanağının, Yönetim Kurulunun 10.3.1961 günlü, VI/682 sayılı kararı ile yürürlüğe konulan Kontrol Talimatı İzahnamesinin 12. maddesinin (b) bendi hükmü olduğunu söylemişlerdir.

3 no.lu hakediş raporunu inceleyen merkez elemanlarından Atilla BİLEN ise aynı konuda; Rafet AÇIKGÖZ'ün 2 no.lu hakediş raporuyla verildiğini belirttiği plânkotenin resmi kayıtlardan varlığının saptanamamış olması nedeniyle Kontrol Şefi ve müteahhitin 3 no.lu hakedişe konulan notla uyarıldıklarını, bunun üzerine 4 no.lu hakediş raporuyla

Atilla Bilen

E.1981/1

tekrar gönderilen plânkotenin onaylanmak üzere Yol-Su-Kanalizasyon Şefliğine gönderildiğini, 5 no.lu hakediş raporunun geldiği tarihe kadar plânkotenin il ili büroca tasdikinin yapılmadığını belirtmiştir.

Bu durumda, Kontrol Şefi ve müteahhit tarafından düzenlenen plânkotenin hangi hakediş raporuyla Genel Müdürlüğe gönderildiği konusunda görüş birliği olmadığı anlaşılmaktadır. Bu plânkotenin 2 no.lu hakediş raporuyla gönderilmiş olduğu kabul edilse bile yetersiz olduğu, imar plânındaki imar adasına ve metrajlarına uymadığı saptanmış bulunmaktadır.

Müteahhit Ali YILDIZ ve Kontrol Mühendisi Cahit ÖZKARA tarafından düzenlenen ve merkez kontrol elemanlarının denetiminden geçen 5 no.lu hakediş raporuna göre, kazı kübağı 380.274,975 m³'dür. 21.12.1978 gününde düzenlenmiş olan 6 no.lu hakediş raporunda da, hafriyat miktarı aynıdır. Müteahhide 6 adet hakedişle ödenen işlerin kesin hesapları ve buna dayanarak düzenlenen 7 no.lu hakediş raporunun bir örneği Kontrol Şefi Cahit ÖZKARA tarafından 29.5.1979 günlü, 44 sayılı yazı ekinde, İzmir Emlâk ve İnşaat Bölge Müdürlüğüne yollanmıştır (Dosya:D₁-Dizi: 144). Bölge Müdürlüğünce yapılan incelemede, 6 no.lu hakedişten sonra hiçbir imâlat yapılmadığı halde imâlatın arttığı, buna karşılık ihzaratın azaldığı, netice olarak hakediş raporunda müteahhide 8.990.625,14 lira daha ödenmesinin öngörüldüğü, bu artışın 380.270 m³ olan tüm hafriyatının bu kez 394.480 m³'e çıkması, 20.362 m³ çok sert kaya hafriyatının patlayıcı madde kullanmadan elle yapılmış olması, derinlik zamlarının uygulanması gibi nedenlerden ileri geldiği anlaşılmıştır. Bu hesapların dayandırıldığı plânkotenin Hastane arsası ile bir ilişkisi olmadığı belirtilerek kesin hesap ve 7 no.lu hakediş raporu yeniden ve gerçeğe uygun olarak düzenlenmek üzere 14.6.1979 günlü, 6736 sayılı ya-

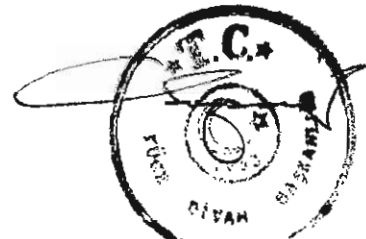

Ali Yıldız

E.1981/1

zı ile Kontrol Şefliğine iade edilmiştir (Dosya:D₁-Dizi:142). Bölge Müdürlüğü, yazdığını 15.6.1979 günlü, 6800 ve 14.9.1979 günlü, 9967 sayılı yazılarla da Genel Müdürlüğe bilgi vererek gereğinin yapılmasını istemiştir (Dosya:D₁-Dizi:126-131, 135-137). İzmir Bölge Müdürlüğünün uyarısı üzerine, Genel Müdürlüğün 6.8.1979 günlü oluru ile Topoğraf Hüseyin Nail ERBİLKÜŞ, İnşaat Teknikeri Kâzım İNCEDERE, Mimar Vedat Nedim ÇIRAK ve İnşaat Mühendisi Selçuk DERMAN'dan oluşan teknik kurul, arakesin hesabın incelenmesi ve sonuçlandırılması için görevlendirilmiştir. Bu kurulun İzmir'de yaptığı incelemeler sonunda düzenlediği 21.8.1979 günlü raporda, İller Bankası haritası esas alınarak Bölgece hazırlanmış plânkotenin sağlıklı olmadığı, bu nedenle her şeyden önce oluşturulacak bir kurul marifetiyle bir plânkotenin hazırlanması ve onaylanması gerektiği, bu yapılmadan bir sonuca varılamıyacağı, açıklanmıştır (Dosya:D₁-Dizi:134). Aynı kurul daha sonra, 4.9.1979 günlü bir karar tutanağı düzenlemiştir (Dosya:D₁-Dizi:132-133). Bu tutanakta da, müteahhit ve kontrol mühendisi ikilisinca hazırlanan plânkotenin, sözleşme eki olan İller Bankasının münhanili haritasına göre çok farklı olduğu, müteahhidin ilk plânkotesi 11.8.1978 tarihini taşıdığına göre, farklı durumun gerek müteahhit gerek Kontrol Şefliğince Genel Müdürlüğe mutlaka duyurulması ve hazırlanmakta olan vaziyet plânı için uyarıda bulunulması gerektiği, müteahhidin plânkotesinin doğru olduğu bir an için kabul edilirse, Kuzey sınırında hafriyat tabanının tabii zeminden 10-12 metre aşağıda olması gerektiği, oysa böyle bir durumun söz konusu olmadığı, İller Bankası haritasının 1/500 ölçekli olarak çizildiği ve bunun Genel Müdürlükçe plânkote olarak kabul ve tasdik edildiği, ancak bu haritada eksiklik tespit edildiği cihetle kübaj hesabında kullanılmıyacağı, müteahhitlikçe hazırlanıp Kontrol Şefliğince

Q.1981

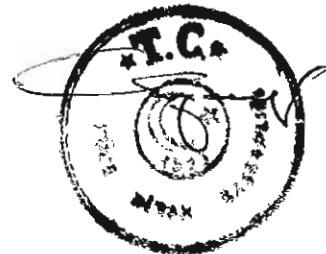

E.1981/1

ce onaylanan ve ara kesin hesabı ile birlikte verilen plânkotenin (müteahhidin ikinci plânkotesi) arsa ile ilgisi bulunmadığı, Heyet Üyesi Hüseyin Nail ERENKUŞ tarafından İller Bankası haritası esas alınmak ve tespit edilen hatalar düzeltilmek suretiyle hazırlanan 1/500 ölçekli münhanili haritanın incelendiği ve gerçeğe en uygun olduğu kanısına varılarak toprak kübajının hesabında bu haritanın kullanılmasına karar verildiği açıklanmıştır.

İzmir Bölge Müdürlüğü, 21.9.1979 günlü, 10090 sayılı yazı ile teknik kurulca yapılan bu çalışmalarını Genel Müdürlüğe intikal ettirmiştir. Genel Müdürlükte 26-28.11.1979 günlerinde Genel Müdür Hikmet ERİNÇ, Genel Müdür Yardımcısı Cenap TERZİOĞLU, Yapı İşleri Dairesi Başkanı Abdurrahim TERZİOĞLU, Başkan Yardımcıları Erol SÜER, Eser ÖZÜT, İzmir Emlâk ve İnşaat Bölge Müdürü Fuat BOZİNAL, Yapı Dairesi Ünite Müdür ve Yardımcıları Mehmet Ali ERTAĞ, Şeref ŞAHİN, Zafer Seçim TÜLCER, M. Zekai ÖZCAN ve Hacı ANIT'tan oluşan kurul 4 kişilik kurulun düzenlediği raporu incelemiş, ara kesin hesapların tespiti için yapılması gereken işlemleri içeren 28.11.1979 günlü tutanağı düzenlemiştir. Bu tutanakla; hafredilen toprak kübajının hesabında, 4 kişilik kurul tarafından içerdiği yanlışlıklar düzeltilerek hazırlanmış olan İller Bankasının münhanili haritasının esas alınması, müteahhit tarafından yapılan hafriyatın serbest kazı niteliğinde olduğu kanısına varılmış olmasına rağmen bir kez de Bayındırlık Bakanlığında sorulması, hafriyatın devamı sırasında klasın değiştiği görüldüğünden ve Kontrol Şefliğince yeniden klas tesbiti talebinde bulunulmadığı anlaşılmakla, oluşturulacak bir kurul marifetiyle yeniden klas tespiti yapılması, hafriyatın çıkan toprağın nereye döküldüğünün araştırılması ve bu konuda müteahhitten bilgi istenmesi, müteahhit tarafından zamansız ve tedbirsiz

Çelup

E.1981/1

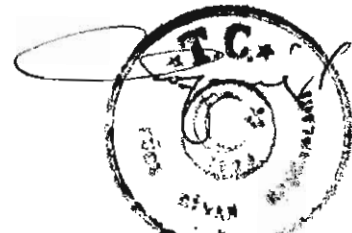
olarak yapılan hafriyat sonunda meydana gelen tehlikeli durumun giderilmesi için gereğinin yapılması kararlaştırılmıştır (Dosya:D₁-Dizi: 120-122).

SSK Genel Müdürlüğünün 27.12.1979 günlü, 1334098 sayılı olurları ile görevlendirilen yeni bir kurul, Kurum üst yöneticilerinin tespit ettikleri yukarıdaki esaslar dairesinde incelemeler yaparak 7 no.lu ara kesin hesabını hazırlamıştır (Dosya:D₁-Dizi:7-22). Eşrefpaşa Hastanesi Kontrol Şefi Mimar Vedat Neşim ÇIRAK, İnşaat Mühendisleri Y. Selçuk DERMAN, İlhami YILMAZ ve Kazım ÇAYLAK'tan oluşan bu kurulun yeni klasa göre düzenlediği 7 no.lu ara kesin hakediş raporunda hafriyat miktarı 134.968,341 m³, bunun karşılığında müteahhide ödenmesi gereken para ise 5.827.701 liradır (Dosya:D₁-Dizi:18-22). Buna karşılık, altı ayrı hakediş raporunda, toplam 380.273 m³ hafriyat yapıldığı belirtilmiş ve 42.023.762 lira ödenmiştir. Aradaki fark, Kurum zararına olarak 36.196.061 liradır.

Sanıklar Cahit ÖZKARA ve Ali YILDIZ, İdarece yaptırılan bu tespitlerin kendilerini bağlamıyacağını, ortada iki adet ara kesin hesabı bulunduğunu, bunlardan birinin kendileri tarafından düzenlenip İzmir Bölge Müdürlüğüne iade edilen, ötekisinin de Genel Müdürlükçe düzenlettirilen hesaplar olduğunu, bu çelişkili durumun giderilmesi için keşif veya bilirkişi incelemesi yapılması gerektiğini, sanık Ali YILDIZ, ayrıca bu özel hukuk ilişkisinden dolayı Kurum aleyhine Ankara 3. Ticaret Mahkemesinde açtığı dava sonucunun beklenmesini, öne sürmüşlerdir.

Hastane arazisinin 1978 yılında hafredilmiş ve inşaatla başlanmış olması nedeniyle arazinin hafriyattan önceki durumunu görmek olanağı yoktur. Bu durumda yerinde yapılacak bir keşiften sağlıklı bir sonuç

Ç. K.

E.1981/1

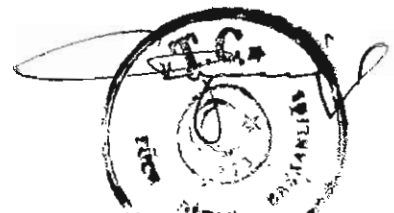
alınmayacağı kuşkusuzdur. Öte yandan, müteahhit Ali YILDIZ ve Kontrol Mühendisi Cahit ÖZKARA tarafından düzenlenen 7 no.lu ara kesin hakediş raporu İzmir Bölge Müdürlüğüne incelenip gerçeği yansıtmadığı görüşü ile geri çevrilmesi üzerine, Genel Müdürlük, duruşu saptamak amacıyla çaba göstermiştir. Bu cümleden olarak, yollanan teknik kurullar yerinde birçok kez araştırma ve incelemeler yapmışlardır. Daha sonra bu çalışmalar değerlendirilerek ve eksiklikler giderilerek 7 no.lu ara kesin hakediş raporu düzenlenmiştir. Aynı şekilde, rapor düzenlenirken Genel Müdürlüğün konu ile ilgili ünitelerinde çalışan uzmanların da görüşleri alınmıştır.

Raporun tek yönlü olduğu, raporu hazırlayanların kasıtlı olarak bu sonuca vardıkları yolunda herhangi bir delil de yoktur. Aksine, bu raporu düzenleyenler kendilerinin hukukî ve cezai sorumluluklarını gerektirecek konulara da yer vermişler ve bu rapora dayanılarak kimi düzenleyicileri hakkında da dava açılmıştır.

Öte yandan, toplanan delillerle konu yeter biçimde aydınlanmış olduğundan, Ankara 3. Ticaret Mahkemesinde açılan dava sonucunun beklenmesine gerek görülmemiştir.

Hakediş raporlarında hafriyat miktarına bağlı olarak taşınan kazı artışı miktarının da fazla gösterildiği anlaşılmıştır. Bu hakedişlerde 380.274.975 m³ toprağın Torbalı Belediyesinin gösterdiği yere döküldüğü belirtilerek bedeli alınmıştır. Ara kesin hesap nedeniyle yapılan tespitlerde ise hafriyatın 380.274.975 m³ değil, 134.968,341 m³ olduğu ve bunun 15.000 m³'ünün Torbalı'ya döküldüğü belirtilmiştir. Hafriyat taşınması konusundaki ilk uyarı Torbalı Belediyesinden gelmiştir. Bu Belediyenin Kontrol Şefliğine yazdığı 13.10.1978 günlü, 1978/530 sayılı yazıda, Belediyece gösterilen yere hiç moloz dökül-

Q.1981/1

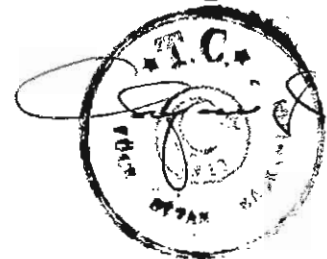
E.1981/1

mediği belirtilerek gereğinin yapılması istenmiştir (Dosya:D₁-Dizi:111). Oysa, Torbalı Belediyesinin bu yazısından önce düzenlenmiş olan 3 no.lu hakediş raporunda 249.577,850 m³ miktarındaki hafriyat artığının Torbalı'ya taşındığı gösterilmiş, müteahhide 37.908.832 lira taşıma ücreti ödenmiştir. (Dosya:D₁-Dizi:63).

Torbalı Belediyesinin yazısından sonra ise, gösterilen yere 15.000 m³ toprak döküldüğü, anılan Belediyenin İzmir Bölge Müdürlüğüne yolladığı 26.3.1979 günlü, 1979/298 sayılı cevabî yazısından ve aynı Belediyenin bunu doğrulayan 29.6.1979 günlü, 1979/2 sayılı yazısından anlaşılmıştır. Torbalı Belediyesinin 26.3.1979 günlü yazısı üzerine İzmir Bölge Müdürlüğü, İnşaat Mühendisleri Y. Selçuk DERMAN ve Ömer YAKIYÜREK'i durumu yerinde görmek üzere Torbalı'ya yollamıştır. Adı geçenlerin yaptıkları inceleme sonucu düzenledikleri 2.5.1979 günlü raporda da Torbalı'daki yere, sadece 15.000 m³ toprak döküldüğü belirtilmiştir (Dosya:D₁-Dizi:101-102-111).

Bu belgeler, tanıklar Mehmet DOĞAN ve Şaban DOĞAN'ın ifadeleriyle de doğrulanmaktadır. Bu tanıklar, kullandıkları kamyonla Eşrefpaşa Hastanesi hafriyat artığını taşıdıklarını, bunun bir kısmını deniz kenarında bir arsaya, bir kısmını da gene Ali YILDIZ tarafından Çigli'de Tekel adına inşa edilmekte olan bir yere dolgu maddesi olarak kullanılmak üzere götürdüklerini, aynı işte başka şahısların da çalıştığını, kazı artığını herbirinin değişik yerlere döktüklerini beyan etmişlerdir. Böylece, hafriyattan çıkan toprağın 15.000 m³'ünün Torbalı'ya götürüldüğü anlaşılmış, ancak kalan miktarının ne kadarının nereye döküldüğü saptanamamıştır. Bu konuda yapılan araştırmalar ve aynı amaçla müteahhite yapılan tebligatlar bir sonuç vermemiştir (Dosya:D₁-Dizi:75).

Ömer Yakıyüreğ

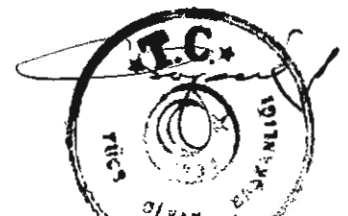
E.1981/1

Bu durum gözönünde tutularak ara kesin hakediş raporunda, 15.000 m³ hafriyat nakliyesi için müteahhite 1.998.379,44 lira ödenmesi kabul edilmiştir. Oysa, Kontrol Mühendisi Cahit ÖZKARA ve müteahhit Ali YILDIZ tarafından düzenlenen hakediş raporlarında, hafriyat nakliyesi ücreti olarak 57.759.680 lira gösterilmiştir. Aradaki fark, Kurum'un zararını oluşturmaktadır.

Eşrefpaşa inşaatına ilişkin hakediş raporlarında kereste ve demirle ilgili ihzarat miktarları da fazla gösterilmiştir :

Müteahhit Ali YILDIZ, 5.7.1978 günlü dilekçesiyle SSK Yapı İşleri Dairesi Başkanlığı'na başvurarak, taahhütü altındaki Eşrefpaşa Hastane inşaatı için 2000 m³ kalıplık ve 2000 m³ doğramalık mamül kereste tahsis belgesi verilmesini istemiştir. Bu dilekçe ilgili ünitelerce incelendikten sonra, İnşaat Keşif Bürosu Şefi Mimar Tanju ARI, dilekçenin arkasına elyazısıyla, inşaat için 2700 m³ kalıplık, 200 m³ doğramalık olmak üzere, toplam 2900 m³ kerestenin gerekli olduğu notunu düşmüştür (Dosya:D₁-Dizi:178). Böylece, müteahhidin 2000 m³'lük birinci sınıf kereste isteğine karşılık yetkili daire 200 m³ birinci sınıf keresteyi yeterli görmüştür. Ancak, hakedişler düzenlenirken bu miktara itibar edilmemiş, henüz işin başında inşaatın tümü için gerekli olan miktardan daha fazla kereste şantiyeye gelmiş gibi gösterilmiştir. Gerçekten 1 no.lu hakediş raporunda, 3000 m³ ikinci sınıf ve 500 m³ birinci sınıf çam kereste ihzaratı yer almaktadır (Dosya:D₁-Dizi:72). 2, 3 ve 4 no.lu hakediş raporlarında kereste miktarı aynı kalmıştır. 5 no.lu hakediş raporunda ise ikinci sınıf kereste miktarı 2500 m³'e düşürülmüştür. Daha önceki hakediş raporlarında 3000 m³ olarak gösterilen ikinci sınıf kereste ihzaratının 5 no.lu hakediş raporunda 2500 m³'e düşürülmesinin nedeni açıklanamamıştır. 6 no.lu hakediş raporunda ise,

Çiğdem

E.1981/1

bu miktar yeniden 3000 m³'e, birinci sınıf çam kereste de 500 m³'den 1300 m³'e yükseltilmiş, karşılığında müteahhide 18.859.700 lira ödenmiştir (Dosya:D₁-Dizi:44).

Hakediş raporlarında dikkati çeken bir nokta da, müteahhit ve kontrol şefi tarafından düzenlenen raporların ihzarat kalemleri üzerinde merkez elemanlarınca düzeltmeler yapılmış olmasıdır : 1 no.lu hakedişte 2000 m³ olan birinci sınıf kereste 500 m³'e, 6 no.lu hakedişte 2000 m³ olan birinci sınıf kereste 1300 m³'e düşürülmüştür.

Hakediş raporlarıyla, 1300 m³ birinci sınıf ve 3000 m³ ikinci sınıf kereste ihzaratı için müteahhide eksiltme oranı düşüldükten sonra, 18.859.700 lira ödenmiştir. Maliye, Bayındırlık ve Sosyal Güvenlik Bakanlıkları Müfettişlerinden oluşan bir kurulun Kurum yetkilileri ve müteahhidin elemanları ile 20.6.1979 gününde şantiyede yaptıkları incelemede, sadece 204 m³ miktarında ikinci sınıf kereste bulunduğu saptanmıştır (Dosya:D₁-Dizi:41-42). Ara kesin hakediş raporunda ise bu miktar 185 m³ olarak gösterilmiştir (Dosya:D₁-Dizi:16). Bayındırlık Bakanlığının Yapı İşleri Birim Fiyat Tarifeleri eki Fiyat Listesinin 78/33. sayfasının not kısmında, inşaatın bünyesine girmeyen kalıp ve iskelede kullanılacak keresteye ihzarat bedeli ödenmeyeceği öngörüldüğünden, 7 no.lu ara kesin hakediş raporunda mevcut kereste için bir bedel konmamıştır.

Demir ihzaratına gelince; Ali YILDIZ, 23.6.1978 günlü bir dilekçe ile Eşrefpaşa Hastanesi İnşaatının ihtiyacı olan demir için Samsun Haddecilik Sanayii Anonim Şirketine 10.000.000 lira yatırılmasını istemiştir. Yapı İşleri Dairesi Başkanlığınca 23.6.1978 günlü yazı ile bu istek olumlu karşılandığından, Genel Müdür Yardımcısı Bekir Sami AKAY'ın oluruyla, Şirketin hesabına istenen para yatırılmıştır (Dosya:D₁-Dizi:177-181). Öte yandan SSK Genel Müdürlüğü, 29.6.1978 ve 5.7.1978 gün-

Chloro

E.1981/1

lü yazılarla, Karabük Demir ve Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğünden toplam 1150 ton demir gönderilmesini istemiş ve bunun için 7.7.1978 gününde 5.000.000 lira ve 23.10.1978 gününde de 7.206.500 lira olmak üzere toplam 12.206.500 lira yatırmıştır (Dosya:D₁-Dizi:172,179,180). Karabük Demir ve Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 18.8.1979 günlü, 21731 sayılı yazısına göre, son bölümü 23.2.1979 gününde olmak üzere 1150 ton demirin tamamı müteahhit Ali YILDIZ'a teslim edilmiştir (Dosya:D₁-Dizi:171-173). Ancak, 1150 ton demirin sadece 100 tonu şantiyeye girmiş, geri kalan 1050 tonun nereye gittiği saptanamamıştır. Samsun Haddecilik Sanayii A.Ş. hesabına yatırılan 10 milyon lira karşılığında ise, şantiyeye hiç demir girmemiştir. Gerçekten, 2 no.lu hakediş raporunda sadece 100 ton demir ihzaratı yapıldığı gösterilmiş, sonraki raporlarda da bu rakamda bir değişiklik yapılmamıştır. Maliye, Bayındırlık ve Sosyal Güvenlik Bakanlıkları Müfettişlerince düzenlenen 20.6.1979 günlü tespit tutanağında, hakediş raporlarında gösterildiği gibi şantiyede 100 ton betonarme demirin mevcut olduğu belirtilmiştir (Dosya:D₁-Dizi:41-42).

SSK Genel Müdürlüğü demir için avans olarak toplam 22.206.500 liralık ödemede bulunduğu halde, şantiyeye sadece 770.000 lira tutarında 100 ton demir getirilmiştir.

Hafriyat, hafriyattan çıkan malzemenin taşınması ve kereste ihzaratı konusundaki tespitler tanık beyanı ile de doğrulanmaktadır. İzmir Bölge Müdürü Fuat BOZINAL ifadesinde; 1.1.1979'da Ege Sosyal Sigortalar İnşaat Bölge Müdürlüğü kurulunca Bölge Müdürlüğüne getirildiğini, Eşrefpaşa Hastanesi inşaatı hesaplarını inceleneye başladığını, özellikle hafriyat için ödenen paranın dikkatini çektiğini, 380.272 m³ olarak gösterilen hafriyatın o andaki intibakına göre 100.000 m³ civa-

Çalış

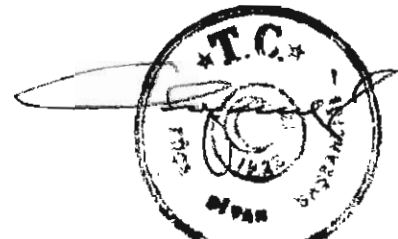
E.1981/1

rında olduğunu, hafriyattan çıkan artığın taşınmasını da anormal bulduğunu, 50 milyon liralık bir hafriyata karşılık 57.759.680 lira nakliye verildiğini, İzmir'e çok yakın yerlerde döküm alanı bulmak olanağı varken 45 km. mesafedeki Torbalı'nın seçildiğini, 6 no.lu hakedişte 4300 m³ kereste gösterilmesine karşılık şantiyede gördükleri kereste miktarının 180-190 m³ civarında olduğunu, durumu Cahit ÖZKARA'ya sorduğunda, Cahit ÖZKARA'nın kendisine "Efendim, bunlar tozruk halindeki muhtelif röviyelerdedir, biçilmektedir, onun için daha buraya gelmedi. Ama biz bunu koyduk" dediğini, beyan etmiştir (Tutanak-Sayfa:1651-1654).

SSK Genel Müdürlüğü, Kontrol Mühendisi Cahit ÖZKARA ve müteahhit Ali YILDIZ tarafından gerçeğe uygun olmayan biçimde düzenlenip, merkezde Yapı İşleri Dairesi elemanlarının incelediği altı adet hakediş raporuyla müteahhide toplam 117.784.453,53 lira ödemiştir. İnşaatın tamamı 166.900.000 liraya ihale edilmiştir. Genel Müdürlüğün 8.8.1980 günlü yazısında, inşaat seviyesinin % 5 olduğu belirtilmektedir (Dosya-D₁-Dizi:341). Ara kesin hakediş raporuna göre müteahhide ödenmesi gereken miktar 17.863.594,20 liradır (Dosya:D₁-Dizi:15). Arada 99.920.859,33 lira fark vardır. Bu miktara, demir için yatırılmış olan 21.436.500 lira dahil değildir.

Ara kesin hesaba göre, Eşrefpaşa inşaatı nedeniyle Kurum'un uğradığı zarar 121.357.359 liraya ulaşmaktadır. Olayların bu şekilde gelişmesinde ve zararın bu boyutlara erişmesinde Ali YILDIZ'la çıkar ilişkisi içinde bulunan zamanın Bakanı Hilmi İŞGÜZAR'ın sürekli müteahhit yararına davranışlarda bulunmasının etkisi vardır. Hilmi İŞGÜZAR'ın olumsuz katkısı daha işin ihaleye çıkarılmasından önceki aşamada başlamıştır. Hazırlıkları uzun yıllardır tamamlanamayan Eşrefpaşa Hastanesi inşaatının, Bakan olduktan kısa bir süre sonra, ivedilikle ihaleye

Ali

E.1981/1

çıkarılmasını sağlamış, ihale öncesinde tamamlanmayan eksiklikler in-
şaat aşamasında da giderilememiş ve böylece müteahhide bu durumdan hak-
sız yere yararlanma olanağı verilmiştir. Bu konuda, Kurum Genel Müdür-
lüğü'nün 6.7.1979 günlü, 738675 sayılı, Cenap TERZİOĞLU ve Abdurrahim
TERZİOĞLU imzalı yazısında; "İzmir Eşrefpaşa Hastane binası inşaatı
acilen ihale edilmiş olması nedeniyle ve temel atma töreninin yapıla-
bilmesi için İller Bankası tarafından yapılan halihazır harita üzerin-
den yer teslimi yapılmış olup bilâhare bu halihazır harita proje müel-
lifine verilerek vaziyet plânı hazırlanmıştır" denilmektedir (Dosya:D₁-
Dizi:37).

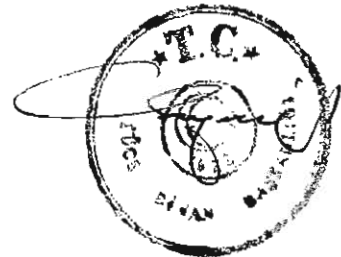
Ali YILDIZ'ın, Sinop ve Boyabat inşaatlarında olduğu gibi, Eş- X
refpaşa inşaatında da kontrol mühendisiyle işbirliği halinde yolsuzluk-
lar yaptığını görülmektedir. Sanık Hilmi İŞGÜZAR, doğrudan müdahalesi ve
takibiyle müteahhidin hemşehrisi ve daha önceki bir inşaatında kontrol
şefliğini yapan Cahit ÖZKARA'nın Eşrefpaşa Hastane inşaatı kontrol şef-
liği görevine, yetkili Dairenin görüşünü almadan atanmasını sağlamakla,
sanık Ali YILDIZ'ın işini büyük ölçüde kolaylaştırmıştır.

Önceki uygulamalara göre, Kurum ve müteahhit arasındaki ilişki-
lerde önemli bir rol oynayan ve inşaat işlerini Kurum adına denetle-
mekle görevli olan Kontrol Mühendisliğine, kontrol edilecek işin öne-
miyle orantılı, iş ve mühendislik tecrübesi bulunan bir mühendisin,
bağlı olduğu dairenin görüşü alınarak atanması gerekir. 1100 yataklı
Eşrefpaşa Hastanesi inşaatı Kontrol Mühendisliğine Cahit ÖZKARA'nın
atanmasında ise gerekli özen gösterilmemiştir.

Birkaç yıllık mühendislik deneyimi olan Cahit ÖZKARA'nın bu göreve
atanmasında şöyle bir yol izlenmiştir :

Cahit ÖZKARA, 19.6.1978 günlü, "Sosyal Sigortalar Kurumu Genel

Ali Yıldız

E.1981/1

Müdürlüğü Yapı İşleri Dairesi Başkanlığına" başlıklı bir dilekçe ile, Eşrefpaşa Hastanesi Kontrol Şefliğine atanmasını istemiştir. Bu dilekçe, ilgili daireden geçmeden doğrudan Bakan Hilmi İŞGÜZAR'a sunulmuş; Hilmi İŞGÜZAR da dilekçenin altına "Sn. GÖKSU" notunu düşerek Kurum'un personel işlerini yürüten Genel Müdür Yardımcısı Adnan GÖKSU'ya havale etmiştir. Bunun üzerine Adnan GÖKSU, dilekçeye "Sn. Turan KOLDAŞ acele görüşelim" biçimindeki notu yazarak Personel Dairesine iletmıştır (Dosya:D₁:Dizi:200). Personel Dairesinin 20.6.1978 günlü, 9750 sayılı yazısı ile bu dilekçe, düşüncesi alınmak üzere Yapı İşleri Dairesi Başkanlığına gönderilmiştir (Dosya:D₁-Dizi:199). Yapı İşleri Dairesi Başkanlığı, 14.7.1978 günlü cevap yazısında, Cahit ÖZKARA'dan hiç söz etmeksizin Mimar Taner ALTINTUĞ'un Eşrefpaşa Hastanesi İnşaatı Kontrol Şefliğine atanmasını önermiştir (Dosya:D₁-Dizi:196). Personel Dairesi Başkanlığı ise, 17.7.1978 günlü yazı ile, Kontrol Şefliğine Cahit ÖZKARA'nın atandığını, bu nedenle Taner ALTINTUĞ'un nakli olanağı bulunmadığını, Yapı İşleri Dairesi Başkanlığına bildirmiştir (Dosya:D₁-Dizi:195). Böylece Cahit ÖZKARA, Yapı İşleri Dairesinin görüşünü içeren yazının intikalinden önce, yani 15.7.1978 gününde, Ali YILDIZ'ın taahhüdündeki İstanbul-Topçular Dispanseri inşaatından yine aynı müteahhit üzerindeki Eşrefpaşa Hastanesi inşaatına atanmıştır. Bu atamada Bakan Hilmi İŞGÜZAR'ın rolü açıkça görülmektedir. Gerçekten Hilmi İŞGÜZAR, Cahit ÖZKARA'nın dilekçesini Adnan GÖKSU'ya havale etmekle yetinmemiş, işlenlerin yürütülmesi sırasında da bu atama ile ilgilenmiştir. 13.7.1978-17.7.1978 günleri arasında temel atma töreni nedeniyle İzmir'de bulunun sanık Bakan, İzmir'den telefonla Adnan GÖKSU'yu aramış, ancak o anda adı geçeninin yerinde bulunmaması üzerine Sekreteri Şengül ERGÜL'e, Cahit ÖZKARA'nın Eşrefpaşa'ya atanması için gerekli talimatı vermiştir. Şengül

[Handwritten signature]

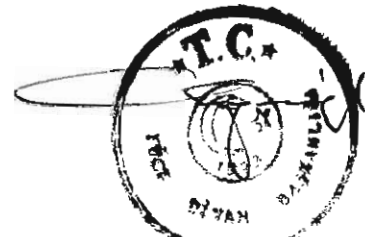
E.1981/1

ERGÜN bu talimatı, "Sn. Bakan'dan Mühendis Cahit ÖZKARA İst. Topçular' dan İzmir Esrefpaşa'ya nakil, Efes'e yarın Sn. Bakan'a bilgi" biçiminde not etmiştir (Dosya:D₁-Dizi:198). Böylece atama işlemi gerçekleşmiş ve durum Bakan'a da bildirilmiştir.

Genel Müdür Yardımcısı Bekir Sami AKAY ve Yapı İşleri Dairesi Başkanı Abdurrahim TERZİOĞLU bu atamayı engellemek istemişlerse de, başarılı olamamışlardır. Bekir Sami AKAY bu konuda : "İzmir'de temel atma törenine gittiğimizde kontrol şefinin tayini konusunda benim karşı çıktığım ileri sürülerek Bakan tarafından muaheze edilmişim. Çünkü kimin oraya gideceğini bilmiyordum. Bakan bunu bana söyleyince, üç senelik bir insanın, 1100 yataklı hastanede kontrol mühendisliği yapamayacağını vurguladım. "Ben öyle istiyorum" dedi, tabii Bakansınız siz ne isterseniz o olur, tayin yetkisi bana ait değil" şeklinde açıklamada bulunmuştur (Tutanak-Sayfa:226).

Sanık Bakan savunmasında; Cahit ÖZKARA'nın atanması işleminin normal olduğunu, atamayı yapan Genel Müdür Yardımcısı Adnan GÖKSU'ya havale edilmesinin mutlaka o işin yapılmasını istemek anlamına gelmediğini, gereğinin yapılmasının yetkililere ait olduğunu, yasalara ve usule aykırı ise, hiç kimsenin atamayı yapamayacağını, İzmir'den telefonla atama işini takip ettiği savının tamamen gerçek dışı olduğunu öne sürmüştür (Tutanak-Sayfa:4897-4902).

Olağan bir yol olmadığı halde, kademeler aşılıarak Cahit ÖZKARA'nın "Yapı İşleri Dairesi Başkanlığına" başlıklı dilekçesinin kendisine sunulması, dilekçeyi ilgili daireyi devre dışı bırakarak doğrudan personel işlerine bakan Genel Müdür Yardımcısı Adnan GÖKSU'ya havale etmesi, İzmir'den telefonla talimat vermesi, ertesi günü sonuçtan bilgi istemesi, Yapı Dairesinin ve Bekir Sami AKAY'ın, olumsuz tutumu ve uyarı-

İzmir

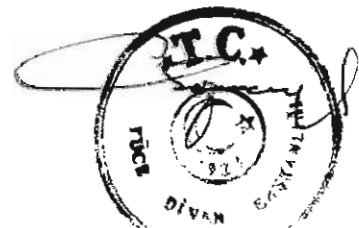
E.1981/1

larına karşı atama işleminin gerçekleşmesi, iş hakkına bilgi istediği tarihte Ali YILDIZ'la birlikte İzmir Efes Oteli'nde kalması karşısında, sanık eski Bakanın savunması inandırıcı görülmemiştir.

Güvenliği için Genel Müdür Yardımcılığına kendisinin getirdiği Bekir Sami AKAY'ın uyarısına ve Yapı İşleri Dairesinin karşı koymasına rağmen, Kurum'un çok sayıdaki inşaatından birisine bir kontrol mühendisi atanması gibi Bakan için önemsiz sayılacak bir işlem de, sanık Hilmi İŞGÜZAR'ın böylesine kararlı bir tutum içine girmesinin özel bir nedeni olması gerekir. Sanık Cahit ÖZKARA'nın müteahhitle işbirliği yaparak, ilerde görüleceği gibi, sürekli Kurum zararına hareket etmesi, bu özel nedeni ortaya koymaktadır.

Sanık Hilmi İŞGÜZAR'ın müdahalesi bu kadarla kalmamış, hakediş raporlarını inceleyen merkez elemanları üzerinde baskı yaparak müteahhit Ali YILDIZ'a fazla para ödenmesini de sağlamıştır. 6 no.lu hakediş raporunun Genel Müdürlükte incelenmesi sırasındaki gelişmeler, Ali YILDIZ'a özel bir işlem yapıldığını göstermektedir. Kontrol Mühendisi ve müteahhidin birlikte düzenledikleri 6 no.lu hakediş raporuna göre, müteahhide 21.515.669,15 lira ödenmesi gerekmektedir (Dosya:D₁-Dizi:43). Yapı İşleri Dairesi Başkanlığı, hakediş raporunu incelenmek üzere Uygulama Kontrol Fen Heyeti Müdürlüğüne havale etmiştir. Mühendis Adnan KILIÇ, yaptığı inceleme sonunda, 6 no.lu hakediş raporunun öncekinden bir farkı bulunmadığı halde, ihzarat kalemlerinde artışlar olduğunu, örneğin 5 no.lu hakediş raporunda 500 m³ miktarındaki birinci sınıf kerestenin, 6 no.lu hakediş raporunda 2000 m³'e, ikinci sınıf kerestenin 2500 m³'ten 3000 m³'e, tuvenan miktarının 10.000 m³'den 45.000 m³'e çıkarıldığını ve ayrıca 15.000 m³ kum gösterildiğini saptamıştır. Adnan KILIÇ, imalât kaleminde bir fark bulunmadığına göre ilâve edilen malzemelerin gereksiz olduğu kanısıyla, kereste ve tuvenan miktarlarını

Adnan KILIÇ

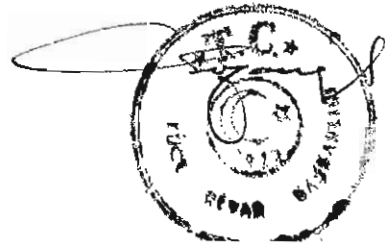

E.1981/1

5 no.lu hakediş raporundaki miktarlar seviyesine düşürmeyi düşünerek Müdür Muavini Kâmil TELCİ'ye bilgi vermiştir. Bir süre sonra Kâmil TELCİ, Genel Müdür Yardımcısı Bekir Sami AKAY'ın odasında bir toplantı olduğundan söz ederek, 6 no.lu hakediş raporunu Adnan KILIÇ'tan alıp Bekir Sami AKAY'ın odasına gitmiştir. Yapı İşleri Dairesi Başkanı Abdurrahim TERZİOĞLU, Başkan Yardımcısı Erol SÜER, Uygulama Kontrol Fen Heyeti Müdürü Şeref ŞAHİN ve teknik eleman Hacı ANIT'ın da katıldığı toplantıda, Bekir Sami AKAY, Kâmil TELCİ'ye inşaat için gerekli miktar kadar malzemenin verilerek 6 no.lu hakediş raporunun bağlanması talimatını vermiştir. Kâmil TELCİ'nin bu talimatı Adnan KILIÇ'a aktarması üzerine Adnan KILIÇ, 2000 m³ birinci sınıf keresteyi 1300 m³'e, 45.000 m³ tuvenanı 20.000 m³'e düşürmekle yetinmiş, ikinci sınıf kereste miktarına dokunmamıştır. Böylece, Eşrefpaşa'ya ait 6 no.lu hakediş raporu bakiyesinin merkezde 21.515.663,15 liradan 3 milyon liraya indirilmesi düşünüldüğü bir sırada eski Dakan Hilmi İŞGÜZAR'ın tesir ve telkiniyle, Genel Müdür Yardımcısı Bekir Sami AKAY, bakiyeyi 12.259.653,77 lira olarak bağlatmıştır. Bekir Sami AKAY bu konuda :

"Eşrefpaşa Hastanesinin kontrol mühendisi tarafından tanzim edilip Yapı Dairesi Başkanlığına gelen hakedişteki ihzarat kalemlerinden bazılarının hiç verilmemesinin Kontrol Bürosunda düşünülmesi, dikkatinizi çekiyorum, düşünülmesi ve tetkikatın henüz bitirilmediği bir safhasında müteahhit nasıl bunu tespit etmişse bilmem; Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğünün tüm yetkililerini aşarak doğrudan Bakana şikâyette bulunmuş ve konu tetkik edilmesi için Bakan tarafından telefonla bana iletilmiştir. Bunun üzerine Yapı Dairesi Başkanı veya ona vekâlet eden Başkan Yardımcılarından biri ile telefonda görüşerek konuyu tetkik etmek üzere alakalılarla odama gelmesini rica etmiştim. Odamda yaptığımız

Qm

E.1981/1

toplantıda konuyu açarak müteahhidin Bakana şikâyetinde bulunmasının nedenlerini araştırdım. Kontrol Fen Heyeti Müdürü Şeref ŞAHİN olduğunu zannediyorum kesin hatırlamıyorum, şikâdi aradan 5,5 senelik bir zaman geçti, biz böyle olmasını düşünüyoruz efendim şeklinde beyanda bulununca gerekçesiz olarak iş yapılmamasını, sağlam ve haklı olduğumuzu ispat için gerekçe göstermemizin lüzumuna işaret ederek eğer kereste yoksa kontrol mühendisini mahkemeye vermemizin gerektiğini, tereddütleri varsa mahalline gitmelerini, yoksa kontrol mühendisi ile görüşerek kanaat sahibi olmalarını söyledim..." demiştir (Tutanak-Sayfa:3993).

Hakediş raporlarının merkezce incelenmesi sırasında, Kurum lehine olarak yapılan veya yapılması düşünülen düzeltmeler üzerine müteahhit Ali YILDIZ'ın Bakan Hilmi İŞGÜZAR'a çıkarak Bekir Sami AKAY aracılığıyla müdahale yapılmasını sağladığı kuşkusuzdur. Dinlenen sanık ve tanıkların ifedelerinden; Bakanın Boyabat ve Sinop inşaatlarında olduğu gibi, Eşrefpaşa inşaatında da böyle bir müdahalede bulunduğu anlaşılmaktadır. Uygulama Kontrol Fen Heyeti Müdür Yardımcısı Kâmil TELCİ bu konuda, "Ali YILDIZ'ın hiçbir hakedişi doğru dürüst incelenmiyordu.... Biz tetkik ediyorduk. Ondan sonra artırılması isteniyordu ki, bu üç hakedişte gerçekleşti. O nedenle doğru dürüst biz tetkik edemedik, gönül rahatlığı ile tetkik edemedik" demiştir (Tutanak-Sayfa:454). Kontrol Mühendisi Adnan KILIÇ, 6 no.lu hakediş raporunda fazla miktarda malzeme gösterildiğini, bu nedenle miktarlarda indirmeler gerektiği kanısına vardığını, Kâmil TELCİ ile görüşüğünü anlattıktan sonra "Kâmil benzen istihkakı istedi. "Bir toplantı var Bekir Sami AKAY bana telefon etti, istihkakı getirin dedi" Yapılan toplantıda ben yoktum. Aradan belli bir zaman geçtikten sonra Kâmil istihkakı getirdi. Bekir Sami Beyin, tetkik ederek istihkakın inşaata lüzumlu olan miktar kadar malzemenin verilmesini temin et ve hakedişi bağla." sözünü söyledi" demiştir (Tutanak-Sayfa:487-488).

E.1981/1

Yapı İşleri Dairesi eski Başkan Yardımcısı Ünal HÜGÜL de, aynı konuda :

"Alışıl gelmişin dışında Ali YILDIZ'ın inşaatlarıyla ilgili olarak özellikle hakedişler konusunda ben ve diğer ilgili arkadaşlar Sami AKAY tarafından çağırılıp, hakedişlerin niçin düşük tutulduğu yolunda sorulara muhatap oluyorduk. Diğer müteahhitlere ait işlerde Sami AKAY'ın müdahalesi pek söz konusu olmamıştır..Anladığımız kadarıyla Ali YILDIZ giderdi önce Makama, herhalde şikâyetinde bulunurdu, "istihkakım verilmiyor, düşüyor" şeklinde, biz de gayet tabii ilgili Genel Müdür Muavini bizi çağırır, biz istihkakın niçin verilmediğini, neden düşme durumları meydana gelebileceğini izah ederdik, bu suretle durum vuzuha kavuşmuş olurdu" biçiminde ifade vermiştir (Tutanak-Sayfa:1783).

Yapı İşleri Dairesi Başkan Yardımcısı Zekai ÖZCAN :

"Ali YILDIZ, Hilmi İŞGÜZAR döneminde Kurumda büyük etkinliği olan müteahhitti. Yapı işlerinde bazı tayinlerin onun etkisi ile yapıldığını duydum. O kurumda çok etkili idi. Şu ufak misali bunu doğrulamak için veriyorum. Bizim kendisine yazdığımız resmi yazıların daha postalanmadan muhtevasını, tarih numarasını öğreniyor ve hemen cevabını verebiliyordu. Mesela Eşrefpaşa istinat duvarlarına ait kendisine ve aleyhine olan bir yazının cevabını aynı gün vermiştir..Ali YILDIZ bu gücünü mutlaka yakından tanıdığını duyduğumuz o zamanın Bakanı Hilmi İŞGÜZAR'dan alıyordu... Hadiseler ortaya çıktıktan sonra aralarında iyi ilişkiler olduğunu duyduk..." demektedir (Tutanak-Sayfa: 1935).

Sanık Hilmi İŞGÜZAR'ın, Kontrol Mühendisi ve müteahhit tarafından hazırlanan ve İzmir Bölge Müdürlüğüne verilen 7 no.lu ara kesin hakedişin ödenmesi yolunda da müdahalesi olduğu anlaşılmaktadır. Fuat BOZİNAL Soruşturma Komisyonu önünde verdiği ifadesinde, "7. hakediş raporu bana iletilince imza etmedim. Keygiyeti raporlarımla Bakanlığa bildirdim. Genel Müdürlüğe bildirdim. Bunun üzerine Sami AKAY beni arayarak bu 20 milyonluk 7. hakedişten bir miktar parayı behemahal müteah -

Özcan

E.1981/1

hallesi, tapunun eski : 634, yeni 6619 ada, eski : 20, yeni 19 parsel sayılı arsa üzerindeki apartmanın 4. kat, 6 numaralı dairesini 1.050.000 liraya Hasan İŞGÜZAR adına satın almışlardır (Dosya:18, Sayfa:221-223).

Satıcı Sabahattin ELBİR, olayı :

"Dikmen yolunda bir daire satılık diye yazmıştık... Bir gün bir bey geldi, bu daireyi, kapıcıda, inşaattaki bekçide anahtar vardı, gelmiş alma tasavvurunda olduğunu söyledi, epey bir zaman geçti, sonra geldi, yanında birisi daha vardı. Sohbet ettik, kimsiniz, nesiniz falan diye, gelen kimse de müteahhit olduğunu, İzmir'de inşaat yaptığını söyledi. Ben re iş yaptığını sohbet başında sordum, ismini bana Ali olarak vasıflandırdı... Kendileri para meselesine gelince bankaya gitmekten bahsedildi, benim zaten işim vardı, o çevre bizim banka çevresidir. Bunlardan bir tanesine gittiler. Ben girdim, çıktım, başka işlerim de vardı. Sonra onların işleri uzadı, ben yazıhaneye döndüm. Yazıhanede bana Hasan Bey bu parayı verdi. Sonra tapu dairesine gittik.." biçiminde anlatmıştır (Tutanak-Sayfa:1921).

Öteki satıcı Adnan ELBİR de daire satın almak için iki kişinin geldiğini, pazarlık yaptıklarını söylemiştir (Tutanak-Sayfa:1947).

Satıcı Sabahattin ELBİR'in ifadesi, Türkiye Halk Bankası Yenisehir Şubesinin 21.1.1981 günlü, 317 sayılı yazısı ve ekleriyle de doğrulanmıştır. Bu belgelere göre Ali YILDIZ, bu bankanın İzmir Şubesinden dairenin satın alındığı 19.7.1978 gününde 2.000.000 lira çekmiştir (Dosya:İ-Dizi:142-145). Aynı bankada Hasan İŞGÜZAR'ın parası yoktur. Başka bir bankadan para çektiği yolunda bir savunma da yapmamıştır.

Ali YILDIZ, savunmasında, İzmir Büyük Efes Oteli'nde Hasan İŞGÜZAR'la beraber kalmadığını, tesel atma töreninde İzmir'de karşılaş-

Ali

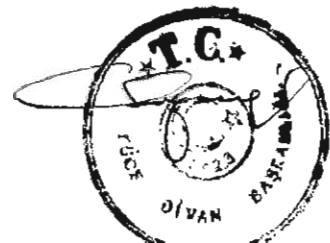

tıklarını, bankadan ihtiyacı olduğu için para çekmiş olabileceğini, Hasan İŞGÜZAR'ın aldığı daireden haberi olmadığını öne sürmüştür.

Hasan İŞGÜZAR, Soruşturma Komisyonu önünde verdiği ifade, Ali YILDIZ'la birlikte Efes Oteli'nin 813 numaralı odasında kaldığını hatırlamadığını, otel masraflarının Ali YILDIZ tarafından ödendiğinden haberleri olmadığını, haberleri olsaydı buna müsaade etmeyeceklerini, İzmir'de aldığı dairenin bedelini ya kendi evlerinde ya da kız kardeşinin evinde sakladıkları parayla elden ödediğini belirtmiştir. Aynı sanık, Yüce Divan huzurunda daha değişik bir ifade vermiş, Ali YILDIZ'la kesin olarak aynı otel odasında kalmadığını, aynı odada kalacak kadar samimiyetleri olmadığını, daire bedelini evden alıp küçük bir kasa içinde İzmir'e götürdüğünü, Ali YILDIZ'la bankaya gitmediklerini söylemiştir.

İzmir Efes Oteli'nin yazısı ve buna bağlı faturalar, satıcılar Sabahattin ELBİR ve Adnan ELBİR'in ifadeleri, bu ifadeleri doğrulayan banka kayıtları, sanık Hasan İŞGÜZAR'ın birbiriyle çelişkili ve tutarsız ifadeleri, Ali YILDIZ'ın bankadan 2 milyon lira çektiğini kabul etmesi gözönünde tutularak her iki sanığın da savunmaları samimi görülmemiş, daire bedelinin Ali YILDIZ tarafından ödendiği kanısına varılmıştır. Bu kanı, sanık Hasan İŞGÜZAR ve kız kardeşi Ayşe Handan DURSUN'un İzmir'deki alımdan bir gün önce, 18.7.1978 günü, Ankara Çankaya'da iki daire satın almaları nedeniyle daha da kuvvetlenmiştir.

İzmir'de Ali YILDIZ tarafından bedeli ödenip Masan İŞGÜZAR adına tescil edilerek gizlenen daire karşılığında sanık Hilmi İŞGÜZAR'ın Ali YILDIZ yararına ilk müdahalesi Cahit ÖZKARA'nın Eşrefpaşa Hastanesi Kontrol Mühendisliğine atanması ile başlamıştır. Basitmiş gibi görünen bu atama işleminin etkisi son derece kapsamlı olmuş, Ali YILDIZ

Çelme